ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'.
ΤΕΥΧΟΣ 132.
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1912.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παλαιὰ χειρόγραφα (Τέλος) ὑπὸ Χ. Η.
Ἡ Ὀθωμανίς, (Τέλος) ὑπὸ τῆς Πριγκηπίσσης ΤΗΕΟ SARTINSKA.
Ἀφορισμοί.
Ἀντώνιος Ρίφιος, ὑπὸ ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ.
Καλλιτεχνικὰ Χρονικά. (Ὕμνος πρὸς τὸν Θεοτοκόπουλον. — Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις) ὑπὸ Ι. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ.
Τὸ φιλολογικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν 1911, ὑπὸ Δ. Κ.
Ροντέν, ὑπὸ Π. Η.
Βιβλιοκρισία. ὑπὸ Γ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ.
Γράμματα καὶ Τέχναι. (Ζωγραφικὴ — Γλυπτικὴ — Ἀρχιτεκτονικὴ — Μουσικὴ — Φιλολογία — Θέατρον.)

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἐσωτερικὸν Ἀραβικοῦ καφενείου.
Λεμεσός. Περίπατος τῆς πόλεως.
Μυτιλήνη. Χωρίον Τακλιδιοῦ.
Κύωρος. Ὁδὸς ἄγουσα εἰς Τρόοδος.
» Περίπατος Πλατρῶν.
» Κύπριοι ἀγωγιᾶται.
Ἐνετικὸν φρούριον ἐν Ἀμμοχώστῳ.

Συνδρομὴ ἐτησία δρ. 12.

Τὸ τεῦχος 1 δραχμή.

ΑΘΗΝΑΙ Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Εἰς τὸ χωρίον Τσιπιανὰ τῆς Μαντινείας ἀνευρέθη ἐπιτύμβιος στήλη μεγάλης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας.

— Παρὰ τὴν Σηπιάδα ἄκραν Βόλου ἀνευρέθησαν 5 χρυσᾶ ἀγαλμάτια. Εὑρέθησαν ἀκριβῶς εἰς τὴν παραλίαν ἐφ' ἧς κατεστράφη ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου μέγα μέρος τοῦ στόλου τοῦ Ξέρξου, πλέοντος ἵνα προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὴν Θέτιδα.

— Τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν διὰ τὴν ἐκ Ν. Ὑόρκης μεταφορὰν τοῦ ἐκμαγείου τοῦ περιφήμου Νεστοριανοῦ μνημείου, ὅπερ ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα Δανὸς ἀρχαιολόγος.

Τὰ ἀποκαλυπτήριά του θὰ γίνουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προσεχοῦς ἐν Ἀθήναις Συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν. Θὰ στηθῇ εἰς τὸ Ζάππειον ἢ εἰς τὸν κῆπον τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ μουσείου.

★

Ἐν Κερκύρᾳ συνελήφθη ἀρχαιοκάπηλος ἐκ Κύπρου, μεταφέρων ἀρχαιότητας. Τὰ κατασχεθέντα εἶνε 24 κεφαλαὶ μαρμάρινοι διαφόρου μεγέθους, ἓν ἀγαλμάτιον μαρμάρινον, εἰς ἡμίκορμος μία λύκηθος μαρμαρίνη, ζεῦγος ἐνωτίων καὶ 175 νομισματα.

★

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς Ἀρχ. σχολῆς κ. Ὀλλὼ παρητήθη τῆς θέσεως ταύτης. Ὁ κ. Ὀλλὼ θὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τοῦ τέως τοιούτου κ. Ὠρμόλ.

★

Ἐν συνεδριάσει τῆς ἐνταῦθα Αὐστριακῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ὁ διευθυντὴς αὐτῆς κ. Πρεμερστάϊν ἀνεκοίνωσεν ὅτι τὸ ἐν Βιέννῃ Ἰνστιτοῦτον ἀνεκήρυξεν ὡς μέλος ἀντεπιστέλλον αὐτοῦ τὸν παρὰ τῷ Μουσείῳ τῶν Δελφῶν ἀρχαιολόγον κ. Ἀλέξ. Ἐμμ. Κοντολέοντα. Ἡ ἀποδοθεῖσα εἰς τὸν κ. Κοντολέοντα τιμὴ εἶνε δικαία ἠθικὴ ἀμοιβή, καίτοι δὲν εἶνε ἡ πρώτη ἤδη φορὰ καθ' ἣν τιμᾶται ὑπὸ τῶν ξένων Ἐπιστημονικῶν Σωματείων εἰς τὰ ὁποῖα τυγχάνει γνωστὸς ἐκ τῶν ἀπείρων ἐπιγραφῶν, ἃς ἔχει δημοσιεύσει.

★

Πλησίον τοῦ Βαρβακείου ἀνευρέθησαν αἱ κάτωθι ἀρχαιότητες.

Μαρμάρινον ἄγαλμα νύμφης φερούσης χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, καθημένης δὲ ἐπὶ βράχου, οὗτινος ἡ ἐμπροσθία ὄψις φέρει σπηλαιοειδὲς ἄνοιγμα.

Κεφαλὴ μαρμαρίνη μετρίου μεγέθους ἐξ ἀγάλματος πιθανῶς Διονύσου.

Κεφαλὴ μαρμαρίνη νεανίσκου, ἀντίγραφον χαλκοῦ τινος ἔργου τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ 5ου αἰῶνος.

Βραχίων μικροῦ μαρμαρίνου ἀγαλματίου καὶ τεμάχιον ἐπιγραφῆς ΟΛΥΔΗΙΔΟ...

★

Ἐκ τυχαίας ἀνασκαφῆς εἰς τοὺς ἄλλοτε αὐτοκρατορικοὺς κήπους τῆς Τριπόλεως παρὰ τὴν ὅασιν Σιαρὰ-Σιάτ ἀνευρέθη σῶμα Ἀφροδίτης ἐξ Ἑλληνικοῦ ἀγάλματος. Τὸ ὡραῖον σῶμα μὲ ἐξόχους γραμμάς, στερεῖται κεφαλῆς, ποδῶν καὶ βραχιόνων. Τὸ ἐν λόγῳ ἄγαλμα, ὅπερ ὠνομάσθη Ἀφροδίτη τῆς Τριπόλεως θὰ μεταφερθῇ εἰς Ρώμην.

★

Ἐν τῇ Αὐστριακῇ Ἀρχ. σχολῇ Ἀθηνῶν ὡμίλησεν ὁ κ. Πρεμερστάϊν περὶ ἑνὸς ταξειδίου ἀνὰ τὴν Λυδίαν, ὁ κ. Βάλτερ περὶ τῶν ἐν Ἤλιδι ἀνασκαφῶν.

Ο ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ
ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν γνωστοποιεῖ, ὅτι ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1912 ἄρχεται ἡ πώλησις **νέου τύπου** *γραμματίων τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος τῆς Α' κληρώσεως τοῦ ἔτους 1912, γενησομένης τῇ 26 Φεβρουαρ. (10 Μαρτίου) 1912.*

Τὰ γραμμάτια ταῦτα ἀποκόπτονται ἐκ στελέχους φυλαττομένου ὑπὸ τοῦ ταμείου τοῦ λαχείου, διὰ ψαλίδος κατὰ τὴν διήκουσαν μεταξὺ γραμματίου καὶ στελέχους ταινίαν τὴν φέρουσαν τὰς λέξεις : **Λαχεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος.**

Ἕκαστον γραμμάτιον ἀποτελεῖται ἐκ δύο παραλλήλων ὀρθογωνίου σχήματος τμημάτων, ὧν τὸ μὲν πρῶτον παριστάνει τὸν Θεμιστοκλέα καὶ φέρει ἄνωθι τῆς εἰκόνος αὐτοῦ τὰς λέξεις: **Λαχεῖον Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων.**

Τὸ δεύτερον ὀρθογώνιον τμῆμα ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρα ἴσα ὀρθογωνίου σχήματος τέταρτα γραμματίου διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων ἐκ τῆς χωριζούσης ἕκαστον αὐτῶν διατρήτου γραμμῆς.

Ἕκαστον τῶν τεσσάρων τούτων τετάρτων γραμματίου ἰσχύει διὰ τὴν α' κλήρωσιν τῆς 26 Φεβρουαρίου (10 Μαρτίου) 1912 καὶ φέρει τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τοῦ γραμματίου καὶ πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τὸ στοιχεῖον Α ἢ Β ἢ Γ ἢ Δ, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν σειρὰν αὐτοῦ, πρὸς διάκρισιν ἑκάστου τῶν τετάρτων τούτων, τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως τῶν γραμματίων τὴν (1) 14 Δεκεμβρίου 1911) καὶ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Λ. Α. Κορομηλᾶ καὶ τοῦ διευθύνοντος τμηματάρχου κ. Γ. Ν. Κοφινᾶ, λιθογραφικῶς ἀπεικονιζομένας, τὴν τιμὴν ἑκάστου τῶν τετάρτων τούτων, ἤτοι δραχ. μίαν (1) καὶ ἄλλα τινὰ δευτερεύοντα γνωρίσματα.

Ἐπὶ τῆς χωριζούσης τὸ γραμμάτιον ἐκ τοῦ στελέχους λωρίδος φέρεται δίς, ἐπιτεθεῖσα ἐν τῷ Ἐθνικῷ Σφραγιστηρίῳ, σφραγίς, φέρουσα τὰ ἐμβλήματα τοῦ Κράτους, ὥστε τὸ ἥμισυ αὐτῆς ἀπομένει εἰς τὸ στέλεχος, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ φέρεται ἐπὶ τῶν δύο κατωτέρων πρὸς τὸ στέλεχος γωνιῶν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου ἀφ' ἑτέρου τῶν τμημάτων γραμματίου τούτων.

Ἕκαστον ἀκέραιον γραμμάτιον, περιλαμβάνον τέσσαρα τμήματα γραμματίου, τιμᾶται ἀντὶ δραχμῶν τεσσάρων (4).

Ἐπιτρέπεται ὅμως ν' ἀποκόπτωνται τὰ τέταρτα γραμματίου ἐκ τῆς διατρήτου γραμμῆς καὶ νὰ πωλοῦνται, εἴτε ἀνὰ τρία ἀντὶ δρ. (3), εἴτε ἀνὰ δύο ἀντὶ δρ. (2), εἴτε ἀνὰ ἕν ἀντὶ δρ. (1).

Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν δύο ὀρθογωνίων, τὸ φέρον τὴν εἰκόνα τοῦ Θεμιστοκλέους, δὲν εἶνε ἀναγκαῖον νὰ προσάγηται ὑπὸ τοῦ κατόχου, καὶ ἑπομένως διατίθεται παρ' αὐτοῦ ἐλευθέρως.

Ἕκαστον τῶν τετάρτων τούτων ἰσχύει διὰ μόνον τὴν πρώτην κλήρωσιν τοῦ Λαχείου καὶ παρέχει δικαίωμα εἰς τὸ τέταρτον ἑνὸς μόνον κέρδους.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν οἱ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ γραμματίου διαλαμβανόμενοι ὅροι τοῦ λαχείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1911

Ὁ Ὑπουργὸς Λ. Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Αἱ Πλάταραι. — Τὸ Τρόοδος. — Θεριναὶ ἐξοχαὶ τῆς Κύπρου ὑπερόχου φυσικῆς καλλονῆς καὶ μαγευτικῆς θέας εἶνε αἱ Πλάταραι καὶ τὸ Τρόοδος. Εἰς τὰς ἐξοχὰς αὐτὰς συγκεντροῦνται αἱ καλλίτεραι οἰκογένειαι τῆς Κύπρου καὶ ἄλλαι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Η ΑΝΑΤΟΛΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΗΣΦΑΛ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 20.000.000
ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΖΩΗΣ
ΕΠΕΣΗΓΗΜΑΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΠΑΝΤΙ ΤΟΙ ΑΙΤΟΥΝΤΙ
ΕΤΑΙΡ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2,000,000 (κατὰ 10 % καταβεβλ.)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΡ. ΛΑΪΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΑΡ 55
ΑΘΗΝΑΙ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΝ ΤΗι ΕΚΘΕΣΕΙ ΤΟΥ ΒΟΡΔΩ 1907
ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗι
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΓΑ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Σελ. 208. Δρ. 3.
ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Διηγήματα εἰκονογραφημένα. Σελ. 64. Δρ, 2.
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ. Πεζὰ ποιήματα μετὰ χρωματιστῶν εἰκόνων. Σελ. 184. Δρ. 3.
ΣΑΤΥΡΑΙ. Διηγήματα. Σελ. 64. Δρ. 2.
ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ. Πεζὰ ποιήματα μετ' εἰκόνων. Σελ. 64. Δρ. 1.
ΣΕΛΙΔΕΣ. Διηγήματα. Σελ. 128. Δρ, 2.
ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ. Ἐντυπώσεις καὶ σκέψεις. Σελ. 84. Δρ. 1.
ΑΝΑΓΛΥΦΑ. Διηγήματα. Σελ. 64. Δρ. 1.

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖά μας.

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ **ἥμισυ τῆς τιμῆς.**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
"ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,

ΤΟ "ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,, *πίναξ Ν. Γύζη. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1. Ἐπὶ χονδροῦ χάρτου δραχ. 3.*
"ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ,, *δρᾶμα Φρ. Κοππέ, κατὰ μετάφρασιν Ἀγιδος Θέρου. Ἐπὶ Ὀλλανδικοῦ χάρτου δρ. 1.*
ΤΟ "ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ,, *δρᾶμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π. Δημητρακοπούλου δρ. 1.*
ΤΟ "ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,, *πίναξ Φρίξου Ἀριστέως. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα δρ. 1.*
Η "ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ,, *πίναξ L. Perrault. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα δρ. 1.*
Η "ΑΙΩΡΑ,, *πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα δρ. 1.*
Ο "ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ,, *Πίναξ Rochegrosse. Φωτοτυπία δρ. 1.*
Ο "ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ,, *Τρίχρωμος φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Πίναξ Bénnet δρ. 1.*
ΤΟ "ΟΝΕΙΡΟΝ,, *G. Bargelini Φωτοτυπία δρ. 1.*
Ο "ΖΕΥΞΙΣ ΕΚΛΕΓΩΝ ΠΡΟΤΥΠΟΝ,, *πίναξ Vincent. Φωτοτυπία δρ. 1.*
"ΟΡΑΜΑΤΑ,, *πεζὰ ποιήματα, ὑπὸ Σιβύλλης, δρ. 1,50*
Ο "ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ Δ' ΟΡΓΑΖ,, *πίναξ Δ. Θεοτοκοπούλου. Φωτοτυπία δρ. 1.*
"ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ,, *Καλλιτεχνικὴ καὶ ἱστορικὴ μελέτη ὑπὸ Ι. Καραβία, δρ. 1.*
"ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ,, *Πίναξ J. Knopp. δρ. 1.*

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς "Πινακοθήκης,, εἰς τὸ ***ΗΜΙΣΥ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ***

ΤΟΜΟΙ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,
ἀπὸ τοῦ Α' μέχρι τοῦ ΙΒ' ἔτους

εὑρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖόν μας τιμώμενοι οἱ χρυσόδετοι ἕκαστος δρ. 15, οἱ ἁπλόδετοι δρ. 12.

Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας πλήρη σειρὰν γίνεται ἔκπτωσις 25 τοῖς ο/ο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
Διευθύντρια: ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ
Γραφεῖα: Ὁδὸς Μενάνδρου 83, Ἀθῆναι
Συνδρομὴ ἐτησία δρ. 12.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΟΥΣ ΜΑΣ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

εἰς 120 τόμους δεμένους, ἀξίας δραχ. 315

ΜΕ 10 ΔΡ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

Ὅμηρος . . .	τόμ. 8	Ἡρόδοτος . .	τόμ. 4	Δημοσθένης . .	τόμ. 3
Αἰσχύλος . .	» 7	Θουκυδίδης .	» 4	Θεόφραστος . .	» 1
Σοφοκλῆς .	» 7	Πλάτων . .	» 31	Λουκιανός . .	» 6
Εὐριπίδης .	» 19	Ἀριστοτέλης .	» 4	Πλούταρχος .	» 10
Ἀριστοφάνης	» 11	Ξενοφῶν . . .	» 3	Θεόκριτος . . .	» 1
				Ἐπίκτητος . . .	» 1

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

Ζητήσατε τιμολόγιον βιβλίων.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Τροποποιηθείσης τῆς κλίμακος τῶν τόκων τῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια νέων ἐντόκων καταθέσεων ἐν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρά τε τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια ἀποδοτέας ἐν ὄψει ἢ ἐν ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ·

1) 1)2 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ τὰς ἐν ὄψει ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ δρ. 10,000· πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ὁριζομένου εἰς 1 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος. Αἱ καταθέσεις αὗται γίνονται δεκταὶ καὶ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμόν, παραδιδομένου τῷ καταθέτῃ βιβλιαρίου λογαριασμοῦ καὶ βιβλιαρίου ἐπιταγῶν.

1 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἓξ μῆνας τοὐλάχιστον.

2) 1)2 τοῖς κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις ἀποδοτέας μετὰ ἓξ μῆνας τοὐλάχιστον.

3 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ δύο ἔτη τοὐλάχιστον.

3 1)2 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ τέσσαρα ἔτη τοὐλάχιστον.

4 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ πέντε ἔτη τοὐλάχιστον, ὡς καὶ διὰ τὰς πέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἢ τὰς διαρκεῖς.

Καταθέσεις εἰς χρυσόν.

Δέχεται ἔτι ἐντόκους καταθέσεις εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖς ἐπὶ τόκῳ.

1 1)2 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ καταθέσ.							6 μην. τοὐλάχ.
1	»	»	»	»	»	»	1 ἔτους
2	»	»	»	»	»	»	2 ἐτῶν
2 1)2	»	»	»	»	»	»	
3	»	»	»	»	»	»	4 ἐτῶν
4	»	»	»	»	»	»	5 ἐτῶν

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

Διάδοχος: **ΑΘ. ΠΑΛΛΗΣ**

Ἀθῆναι — Ὁδὸς Ἑρμοῦ

Πλοῦτος γραφικῆς ὕλης. — Ἔντυπα καὶ ἐπισκεπτήρια καλλιτεχνικά. — Ἐργοστάσιον φακέλλων τέλειον. — Χάρτης τυπογραφικὸς λευκὸς καὶ ἐξωφύλλων παντὸς εἴδους καὶ πάσης ποιότητος.

Εὐθηνία, ἀκρίβεια, ταχύτης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀθῆναι — Ὁδὸς Ἑρμοῦ 10

Τὸ καλλιτεχνικώτερον φωτογραφεῖον τῶν Ἀθηνῶν. —Μηχανήματα τέλεια. — Ταχύτης. —Τιμαὶ ἀσυναγώνιστοι.

Πλήρης συλλογὴ φωτογραφιῶν συγγραφέων καὶ καλλιτεχνῶν μοναδικῆς ἐπιτυχίας.

Φωτογραφίαι εἰς ὅλα τὰ εἴδη

Μεγεθύνσεις καλλιτεχνικαί.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ ΜΙΧ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

77 - Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη - 77

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Καλλιτεχνικὴ ἐργασία. — Ταχύτης. —Τιμαὶ συγκαταβατικαί.

Τὸ ἀρχαιότατον καὶ τελειότατον βιβλιοδετεῖον.

ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΧΡΥΣΟΔΕΤΑ ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,

ὅλων τῶν ἐτῶν παλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖόν μας ἀντὶ δραχ. **δύο** ἕκαστον.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ — **Τὸ ἐσώτερικὸν Ἀραβικοῦ καφενείου.**

ΠΑΛΑΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ *)

Ἕτερον (ἐν τῇ σειρᾷ τῶν χειρογράφων βιβλίων) ἐκ μεμβράνης (δωδεκάτου αἰῶνος) ἐπίμηκες πλέον τῶν τεσσάρων μέτρων (εὐχηταρίον) περιέχον, δυστυχῶς ὄχι πλήρη, τὴν λειτουργίαν Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Ἕτερον «συνοδικοὶ καὶ ἀποστολικοὶ ποικίλοι κανόνες Μεγάλου Βασιλείου», «παντοδαπαὶ διδασκαλίαι Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ», «Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου βιβλιοθήκη ἢ περὶ Θεῶν», «Θεοφίλου περὶ τῆς ἀνθρώπου κατασκευῆς», «Ἑρμογένους ρητορικὴ τέχνη», «Ὡραπόλλωνος Νειλῴου, ἱεροσολυμικά, ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν Ἑλλάδα διάλεκτον», ἔργα Σαλλουστίου, Ἡρακλείτου τοῦ Ποντικοῦ, Ἀλκαίου τοῦ Μιτυληναίου Παλαιφάτου, Φουρνούτου, Θεοφράστου. Προσέτι εἰς ἕτερον κώδικα ἀποστολοευαγγέλια, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου λειτουργίαι ἀκολουθίαι καὶ εὐχαὶ καὶ ἕτερα χειρόγραφα καταλόγων τῆς Μονῆς καὶ πολύτιμος κῶδιξ (XVII αἰῶνος) δεθεὶς ὡς ἀναγράφεται ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Μέγαρη ἐκ Κερπινῆς εἰς τὸν τότε ἡγούμενον Μελέτιον. Ὁ κῶδιξ οὗτος ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων πεντακοσίων πεντήκοντα ἐννέα, ἐπικεκυρωμένων ὑπὸ τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῷ 1866 Ἰουλίου ὃν, ἀναγράφει περιληπτικῶς τὸ κατὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς ἀρχαίας Μονῆς καὶ τὰ κατὰ ταύτην, προσέτι κτηματολόγιον ταύτης τῶν διαφόρων ἀφιερωμάτων, κτημάτων, κειμηλίων, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἀντίγραφα διαφόρων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ τοῦ συστατικοῦ ἐκείνου δι' οὗ ἡ ἀρχιερατικὴ χωρεία κλπ. συνιστᾶ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς Ρούμελης τὸ ἱερὸν Πρεσβυτερεῖον τὸν προηγούμενον Ἄνθιμον, μεταβαίνοντα πρὸς ἐξαγορὰν τῶν διαρπαγέντων ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν κειμηλίων. Ὁμοίως καὶ ἀντίγραφον συνοδικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πατριάρχου Σω-

*) *Τέλος.*

φρονίου (1780) διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, προσυπογεγραμμένης ὑπὸ τῶν ἑξῆς ἀρχιερέων: Ἐφέσου Μελετίου, Ἡρακλείας Μεθοδίου, Κυζίκου Ἀγαπίου, Νικαίας Ἀνθίμου, Χαλκηδόνος Παρθενίου, Δέρκων Ἀναγνίου, Τυρνάβου Καλλινίκου, Φιλιππουπόλεως Σαμουὴλ, Ἰκονίου Διονυσίου, Ἀθηνῶν Βαρθολομαίου, Σμύρνης Προκοπίου, Φιλίππων καὶ Δράμας Γρηγορίου, Λαρίσσης Μελετίου, Βυζίης Γερασίμου, Σοφίας Ἱερεμίου, Γάνου καὶ Χώρας, Παϊσίου, Θαυμακοῦ Ἰακώβου καὶ Φαναρίου Μακαρίου.

Διακρίνονται προσέτι Εὐαγγέλια ἐκ περγαμηνῆς (τοῦ ἑνδεκάτου πρὸς τὸν δωδέκατον αἰῶνα), ὧν τὸ ἓν ἀνεκαλύφθη ὑφ' ἡμῶν, περιέχοντα τὰ τέσσαρα τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων μετὰ τῆς Ἀποκαλύψεως. Προτάσσονται πίνακες, μηνολόγια, καὶ ἄλλα σχετικὰ καθοδηγητικὰ τῆς ἀναγνώσεως των. Διακρίνονται δὲ εὐκρινῶς καί τινες ἐζωγραφισμέναι εἰκόνες τῶν Εὐαγγελιστῶν μετὰ χάριτος καὶ λεπτῆς τέχνης.

Πλὴν τούτων, σώζονται ἄριστα καὶ πλεῖστα Εἱρμολόγια καὶ μουσικὰ Ἀνθολόγια περιέχοντα πληθὺν ψαλμῶν, ὕμνων, τροπαρίων τῶν μελογράφων Πέτρου Λαμπαδαρίου τοῦ Πελοποννησίου, Μανουὴλ τοῦ Πρωτοψάλτου, Χουρμουζίου Μ. Χαρτοφύλακος, Ἰακώβου Πρωτοψάλτου, Γεωργίου τοῦ Κρητός, Ἰωάννου τοῦ Κλαδᾶ, Πέτρου τοῦ Μπερκάτη, Γρηγορίου τοῦ Λαμπαδαρίου, Πέτρου τοῦ Βυζαντίου, Δανιὴλ καὶ Ἰωάννου Πρωτοψαλτῶν, Μελετίου Συναΐτου τοῦ Κρητός, Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη, Ἰωάννου Γλυκέως, Γερμανοῦ τοῦ Νέου Πατρῶν, Δημητρίου τοῦ Δομεστίχου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, Ἀθανασίου Πατριάρχου, Χαλαντζόγλου, Μπαλασίου ἱερέως καὶ Νομοφύλακος, Δημητρίου Μαρούκα Ὑδραίου διδασκάλου, Χρυσάνθου καὶ Δαμιανοῦ Βατοπεδινῶν, Ξένου τοῦ Κορώνης κλπ. Ἐν τινι τούτων ἀναγινώσκεται ὅτι τὸ «παρὸν ἐνεπνεύσθη παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος Ποστελνίκου κυρίου Γεωργίου Σούτζου κείμενον καὶ μέλος, ἐτονίσθη δὲ παρὰ Γρηγορίου Λαμπαδαρίου κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἰδίου» κατ' Ἀνατολικὸν μέλος.

Ἄρχεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Ἕως ποτε τύχη ἔχεις κατ' ἐμοῦ τόσην ὀργὴν
ἄχ-δὲν ἐκένωσες ἀκόμη τοῦ θυμοῦ σου τὴν σιγήν.

Ὁμοίως ἀλλαχοῦ ἕτερον ᾆσμα παρασημαντικῶς σημειούμενον:

Ἀματώθηκεν ὁ ἔρως,
τῶν πιστῶν ὁ κυνηγός,
καὶ μοῦ ρίπτει εἰς τὸ στῆθος
τῶν βελῶν αὐτοῦ τὸ πλῆθος,
ὡς γενναῖος στρατηγός.

Ὁμοίως ἕτερα ὡς ἑξῆς:

Πανδαμάτωρ εἶν' ὁ ἔρως
κατὰ πάντων ἐλευθέρως,
βέλος πέμπει φλογερόν
ἀφειδῶς κατατοξεύει,
καὶ φλογίζει καὶ φονεύει
ὁ ἀουμπαθὴς Θεῶν.
Μέγα τοῦτο τὸ κακὸν
πάθος τὸ ἐρωτικόν
νικηφόρως θριαμβεύει
καθ' ἡρώων ἀριστεύει,
βάλλει Γίγαντας πρηνεῖς
Ἀχιλλέως ἡ ἀνδρεία
Ἡρακλέους καρτερία
ἀπεδείχθη ἀγενής
ἀνυπόστατον κακὸν
πάθος τὸ ἐρωτικόν
γηγενεῖς σοφοὺς ἀνδρείους,
καὶ θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους
καταράσσει ταπεινῶς
Ἰλιάδος ραψῳδία,
κ' ἡ ἀρχαία ἱστορία,
εἶν' θριάμβων του σκευή
εἶν' ἀρχαῖον τὸ κακὸν
πάθος τὸ ἐρωτικόν
ὡς σειρὴν μὲν πρῶτον θέλγει
ἀλλ' ὡς τίγρις αἷμ' ἀμέλγει
ὡς πανθὴρ μιαφονεῖ,
τήκει σώματα, καρδίας,
καὶ συγχέει διανοίας
Κρόνου παῖς μιαφονεῖ
ἅπτει πῦρ στὸ στῆθος αἴφνης
φλογωδέστερον τῆς Αἴτνης
Ποσειδὼν δὲν ἐξαρκεῖ.
κεραυνὸς εἶν' εὐεξίας
ἐρυννὶς τῆς ἡσυχίας
θάνατος παθῶν ἀρχή
ἡ Παλλάδος πανοπλία
μόνη εἶν' ἀντιμαχία
κατ' αὐτοῦ τοῦ δυσμενοῦς
σταθερὸν πῦρ καταστέλλει
καὶ αὐτοῦ συντρίβει βέλη
ὡς νηπίου ἀγενοῦς
Ἀθηνᾶ μοναδικὸν
πάθος ἀποτρεπτικόν.

—

Ὑπὲρ τὸ εἶναι μου ἂν ἐλπίζω
τὸν ἑαυτόν μου καλοτυχίζω,
μόνον νὰ λέγωμαι ἰδικός σου
καὶ νὰ λατρεύω τὸ πρόσωπόν σου
καὶ εὐφροσύνη χωρὶς δουλεία
νὰ ἔχω τότε μ' ἐλευθερία.
ῥάϊσεν ὅλον αὐτὸ τὸ σῶμα
καὶ τέλος πάντων ἔγινε πτῶμα
κι' ἂν εἰς τὸ πεῖσμα μείνῃς ἀκόμα
θὲ νὰ τὸ σύρῃς καὶ εἰς τὸ χῶμα
ὅταν μὲ φθείρῃς τί θὰ κερδίσῃς
ἄρα δὲν εἶνε δευτέρα κρίσις
ἔλεον ζητῶ ψυχή μου
νὰ μὴν χάσω τὴν ζωή μου
εἰς τὰ πάθη μου ἰατρός,
ὑποσχέσου πῶς θὰ γίνῃς,
εἰς τὸ σκότος μὴ μ' ἀφίνῃς,
δεῖξε μου ὀλίγον φῶς.

Μὲ τὰς ζωηρὰς ἀκτῖνας
τῶν ὡραίων σου ματιῶν
ποῦ ἀστράπτουν θαυμασίως
καὶ τιτρώσκουν ἀπαισίως
εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν.
Ἀνατέλλουσιν ἐξ ἄλλου
σφαῖρας τῆς ἡλιακῆς
διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος
τοῦ διαφανοῦς ἀστέρος
εὐμορφιᾶς τῆς φυσικῆς.

Ἐλευθερίαν ἂν ζητήσω νὰ λάβω
καὶ τὴν σκλαβιὰν νὰ ἀποβάλω
τὸ πεῖσμα σ' ὅμως δὲν μὲ ἀφίνει,
νὰ μ' ἀποθάνῃ σκλάβον προκρίνει.

Τέλος καὶ ἕτερον:

Ἕλληνες γενναῖοι
δράμετε προθύμως νέοι
μὲ τὸν θεῖον Παρνασσόν,
πατρικὴν κληρονομίαν
ἔχοντες τὴν εὐφυΐαν
καὶ φιλίαν τῶν Μουσῶν.

Δυστυχῶς ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων δηώσεων, λεηλασιῶν καὶ ἄλλων καταστροφῶν τῆς ἀτυχοῦς Μονῆς πληθὺς κωδίκων, πιττακίων, σιγγιλίων καὶ χειρογράφων συγγραφῶν καὶ βιβλίων διεσκορπίσθη καὶ ἀπωλέσθη. Τὰ ἐλάχιστα δὲ ἅτινα περιεσώθησαν ἐὰν ἐτύγχανον ποιᾶς τινος μερίμνης καὶ ἐπιμελῶς ἐφυλάσσοντο δὲν θὰ ἐφθείροντο ἐκ τῆς ὑγρασίας ἐν τῇ ἀνηλίῳ κρύπτῃ, καταστάντα τελείως ἄχρηστα· εὐτυχῶς τὴν τύχην ταύτην δὲν ἠκολούθησαν τὰ ἤδη ἐξασφαλισθέντα· φοβούμενος ὅμως μήπως ὁ ἀνοικτίρμων περιορισμὸς εἰς τὸ μὴ καλῶς ἀεριζόμενον, φωτιζόμενον καὶ θερμαινόμενον σκευοφυλακεῖον καταστρέψῃ ταῦτα, συνέστησα τὴν μεταφοράν του πρὸς ἀνατολάς.

Ὡς πρὸς τὰ κειμήλια δὲ ἅτινα ἐχρησίμευσαν ὡς ἀφετηρία γενικωτέρας ἐργασίας καὶ ἐνεργείας δι' ὑπομνημάτων πρός τε τὴν Ι. Σύνοδον καὶ τὰ Πατριαρχεῖα ἀνέπτυξα τὰ δέοντα ὑπὲρ τοῦ ἐν ταῖς Ι. Μοναῖς πολυτίμου τούτου ἐθνικοῦ πλούτου καὶ προεκάλεσα εἰδικὴν μέριμναν εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ ἵδρυσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Μουσείου, ἡ ἔκδοσις ἐγκυκλίων καὶ ἡ ὁπωσδήποτε συστηματικωτέρα ὑπηρεσία.

Χ. Η.

Η ΟΘΩΜΑΝΙΣ*

Ὁ Χαμὶτ εἶχε τρεῖς νομίμους γυναῖκας. Ὅμως εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν χαρέμι ἑξήκοντα Κιρκάσιαι ὀδαλίσκαι εἶχον τὴν τιμὴν νὰ τοῦ ἐμπνεύσουν ἔρωτα. Ἐπίσης κατ' ἔτος ὁ Ἀζιλὰλ ἀγᾶς μετέβαινεν εἰς τὸν Καύκασον πρὸς ἀναζήτησιν ὡραίων κοριτσίων διὰ τὸν κύριόν του. Ἔφερε τρεῖς ἢ τέσσαρας. Ἡ ἡλικία των ἐκυμαίνετο μεταξὺ τοῦ δεκάτου καὶ ἑνδεκάτου ἔτους. Τὰ παιδία ταῦτα ἐνεπιστεύοντο εἰς τὰς φροντίδας καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν τῆς Γενικῆς Διευθυντρίας τοῦ Χαρεμίου Ἀλλιὲ-Νουριὲ-Κάλφα. Ἐκάλει αὕτη εἰδικοὺς καθηγητὰς διὰ νὰ τὰ διδάσκωσι μερικὰς Γαλλικὰς λέξεις. Τὸ παιδίον ἀφ' ὅτου εἰσήρχετο εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν Χαρέμι δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ λόγον οὔτε περὶ τῶν γονέων του, οὔτε περὶ τῆς πατρίδος του.

Ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἡ μικρὰ Κιρκασία ὤφειλε νὰ ρίπτῃ τὸν πέπλον τῆς λήθης. Πολλάκις περετήρουν δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐξοριστῶν τούτων.

Ἡ Ἀλλιὲ-Νουριὲ-Κάλφα ἐδίδασκε εἰς αὐτὰς τὴν διπλωματίαν τοῦ Χαρεμίου τὴν τοσοῦτον ὠφέλιμον εἰς κάθε γυναῖκα προωρισμένην διὰ τὸν Χαμίτ. Ἰδοὺ εἰς τί συνίστατο ὡς ἔγγιστα ἡ διπλωματία αὕτη: Νὰ μὴ δεικνύῃ τις ποτὲ θυμὸν ἢ μῖσος. Νὰ ἀπαντᾷ τις εἰς κάθε ὕβριν μὲ καλωσύνην ἢ μὲ χαρίεν μειδίαμα. Νὰ μὴ δεικνύῃ τις ποτὲ τὰ δῶρα ἅτινα ἐλάμβανε ἀπὸ τὸν Χαμίτ. Νὰ μὴ λέγῃ τις ποτὲ εἰς τὸν Χαμὶτ ὅ,τι σκέπτεται διὰ τὸ χαρέμι του. Ὁ Χαμὶτ εἶχεν ἐπίσης ἐφημέρους σχέσεις μὲ Εὐρωπαίας τῆς ἀνωτέρας τάξεως τοῦ Πέραν. Τὰς συνήντα εἰς τὸ μικρὸν κιόσκι τοῦ Κετχανέ.

Μίαν ἡμέραν ἡ Βαλιδὲ ἠθέλησε νὰ ἐκδράμῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον κιόσκι. Φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξίν της ὅταν εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου τοῦ υἱοῦ της εὗρε μίαν κυρίαν Εὐρωπαίαν καθισμένην ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ Χαμίτ. Ἡ Βαλιδέ, λίαν φανατική, ἦτο ἐναντίον αὐτῶν τῶν σχέσεων καὶ πολλάκις μοὶ ἐξέφρασε τὴν ἀγανάκτησίν της.

«Ὁ υἱός μου, ἔλεγε, δὲν ἔχει τὴν κοινὴν φρόνησιν νὰ μὴ ἐγκαταλείπῃ τὰς γυναῖκας του, αἵτινες εἶνε ἀγναὶ καὶ ἀληθεῖς Κυρκασίαι, διὰ πλάσματα τῶν ὁποίων ἡ προέλευσις εἶνε ἀμφίβολος.

Εἰς τὰ Ἀνάκτορα, ὅταν κανεὶς ὑπάλληλος ὑπέπιπτε εἰς τὴν δυσμένειαν, ἐκέρδιζε τὴν εὔνοιαν τοῦ Χαμὶτ παρουσιάζων εἰς αὐτὸν μίαν ὡραίαν γυναῖκα.

Ἦτο τὸ μόνον μέσον μὲ τὸ ὁποῖον κατόρθωνον τὰ πάντα μὲ τὸν Σουλτάνον καὶ διὰ νὰ εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, πολλάκις κατεχρῶντο. Ὁ Χαμὶτ ἠδύνατο ἐπίσης νὰ ἔχῃ σχέσεις μὲ τὴν γυναῖκα παντὸς Μουσουλμάνου ὅταν οὗτος ἦτο ὑπήκοος Ὀθωμανός. Ὁ σύζυγος τῆς γυναικός, ἣν ἐζήτει ὁ Χαμὶτ ὠφειλε νὰ λογίζεται εὐτυχὴς διὰ τὴν τόσην ἐπιείκειαν. Ἡ τάξις ἦτο εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Γιλδὶζ νὰ ὁδηγῇ ὁ ἴδιος ὁ σύζυγος τὴν γυναῖκά του εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μονάρχου.

Συνήθως ὁ Χαμὶτ δὲν ἐκράτει παρὰ δύο ἡμέρας πλησίον του τὴν ξένην χανούμισσαν. Μετὰ τὴν μακρὰν αὐτὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸν Βασιλέα ἡ Ὀθωμανὶς ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν της μετὰ μεγάλης πομπῆς καὶ συνοδευομένη ἀπὸ δεκαπέντε ὀδαλίσκας τοῦ Γιλδίζ. Ὁ σύζυγος τὴν ὑπεδέχετο μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις: «Ἔσο εὐλογημένη καὶ τιμημένη εἰς τὴν αἰωνιότητα γυνὴ ἐξόχως εὐγενὴς καὶ ἐνάρετος, ἥτις ἠμαλώτισες τὴν καρδίαν ἑνὸς βασιλέως. Σὲ χαιρετῶ μετὰ τιμῆς καὶ χαρᾶς. Εἴθε ὁ Ἀλλὰχ νὰ σοι δώσῃ μακροζωΐαν διὰ τὴν εὐτυχίαν σου, ὡς καὶ τὴν ἰδικήν μου. Οἱ ἐχθροί σου νὰ ταραχθῶσι ἐπὶ τῆς εἰδήσεως τῆς εὐτυχίας σου. Οὐδεὶς κακὸς ὀφθαλμὸς νὰ μὴ προσηλωθῇ ἐπὶ τοῦ σώματός του τοῦ ἁγνοῦ, ὡς ἄνθος. Ὁ Ἀλλὰχ νὰ σοὶ ἀποστέλλῃ διαρκῶς τὴν χαράν. Ἡ καρδία σου νὰ μὴ γνωρίσῃ ποτὲ τὴν θλῖψιν. Ἡ χαρὰ νὰ πληρῇ πάντοτε τὴν ψυχήν σου. Ρόδα καὶ ἴασμοι ν' ἀνθοῦν ὑπὸ τὰ βήματά σου. Ὁ Ἀλλὰχ νὰ μοὶ χαρίσῃ μακροζωΐαν διὰ νὰ ἀπολαμβάνω καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὡραιότητά σου.» Αἱ ἀκόλουθοί της τῆς προσφέρουν ἄνθη, γλυκίσματα καὶ σπάνια ἀρώματα, ἐνῷ ὀδαλίσκαι τραγουδοῦν ᾄσματα τῆς Ἀνατολῆς, ἐξυμνοῦν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ὡραιότητα τῆς χανούμισσας, τὸ ἀλαβάστρινον σῶμά της, τοὺς θαυμασίους ὀφθαλμούς της καὶ τὴν ὡς τῆς ἀηδόνος γλυκεῖαν καὶ ἁρμονικὴν φωνήν της. Ὁ Χαμὶτ δὲν ἠγάπα τὰς ὑψηλὰς καὶ ξανθὰς γυναῖκας. Ἔφερον δυστυχίαν εἰς τὸ Γιλδίζ, ἔλεγεν. Καὶ τοῦτο διότι μίαν φορὰν ἡ εὐνοουμένη του Νιγκὰ ὑψηλὴ καὶ ξανθὴ ὀλίγου δεῖν νὰ μεταδώσῃ φωτιὰ εἰς τὸ χαρέμι ἀνατρέψασα μίαν μικρὰν λάμπαν. Τὴν ἑπομένην ἡ Νιγκὰ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Αἱ εὐνοούμεναι, αἵτινες ἔπαυον ν' ἀρέσουν εἰς τὸν Σουλτάνον, ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὸν Ἀζελὰλ ἀγᾶν εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ κιόσκια τοῦ Ὀρτόκιοϊ, χωρίον τοῦ Βοσπόρου. Ἐκεῖ ἐξεμέτρων τὰς ἡμέρας των ἐντελῶς ἐγκαταλελειμμέναι. Ὁ Χαμὶτ συχνὰ ἔδιδεν εἰς τὴν εὐνοουμένην εἰδικὸν ἰραδὲ διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα της, ὁπότε πλέον ἦτο ἐλευθέρα νὰ νυμφευθῇ. Ἐν τούτοις ὁ Σουλτάνος, ἐμάνθανε τὸ μυστικόν. Ἡ γυνή, ἔλεγε, εἶνε φύσει ἐγωϊστρια καὶ ἀχάριστος. Δὲν σὲ κολακεύει παρὰ μόνον ὅταν ἔχει

*) *Τέλος.*

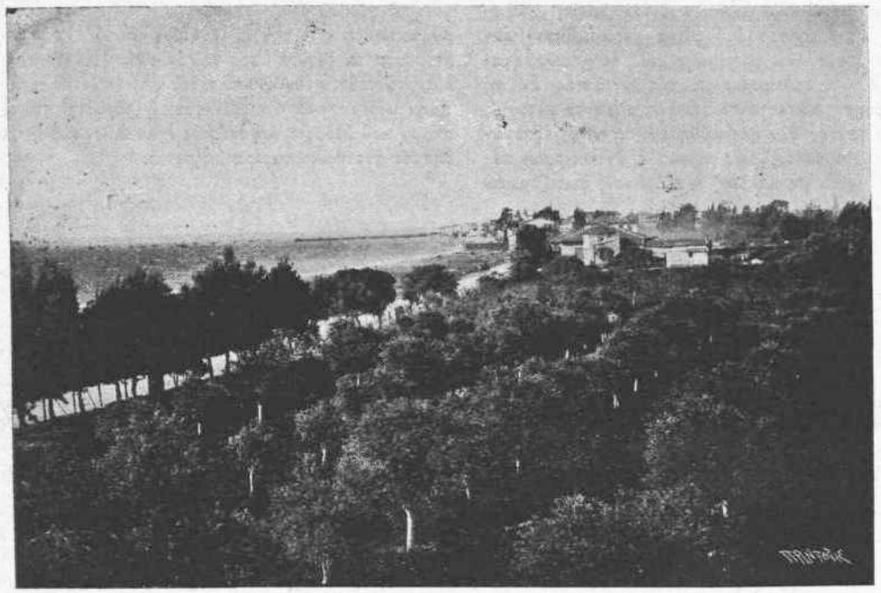

ΛΕΜΕΣΟΣ. **Ὁ περίπατος τῆς πόλεως.** *(Εἰς τὸ βάθος τὸ Νοσοκομεῖον).*

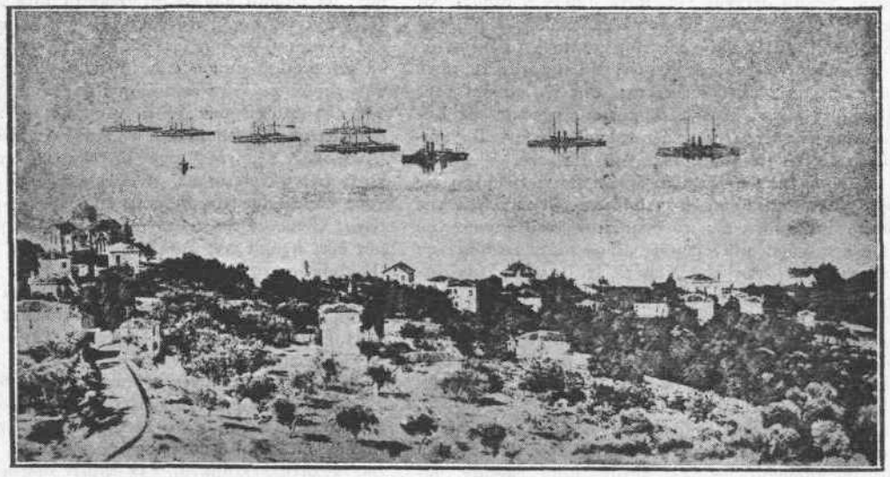

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. **Ἄποψις τοῦ χωρίου Τακλιδιοῦ.**

ΤΟΠΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

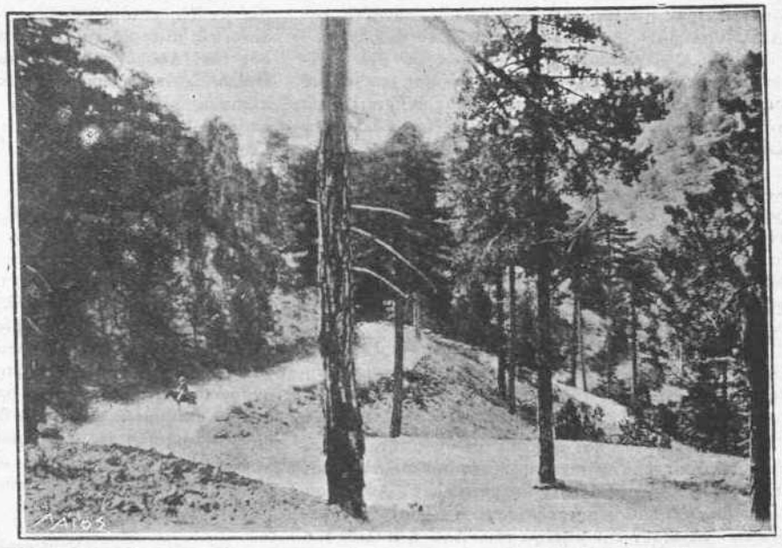

Ὁδὸς ἄγουσα εἰς τὸ Τρόοδος.

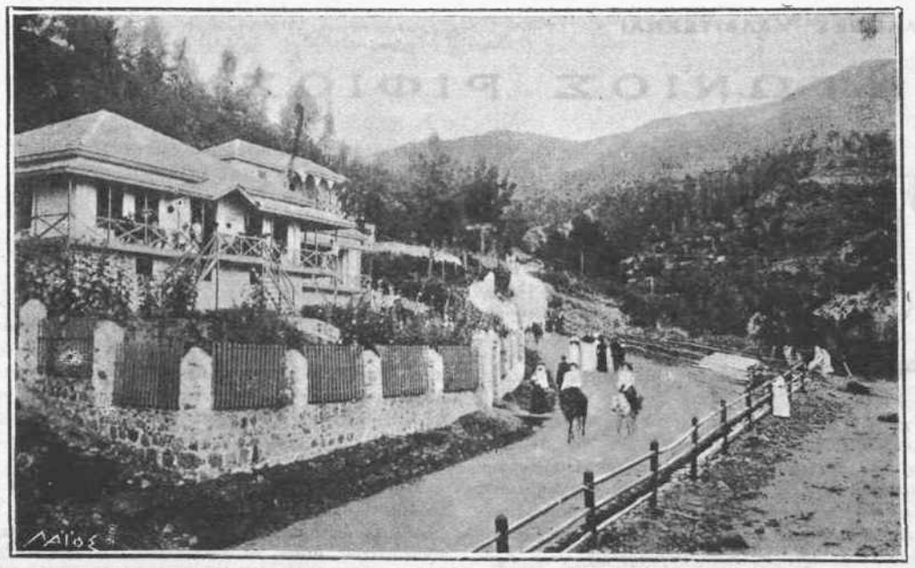

Περίπατος τῶν Πλατρῶν.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δεκατηρίδας ἐμμένουν εἰς μίαν ἰδέαν. Εἶνε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἢ κατορθώνουν πολλὰ ἢ τίποτε.

★

Μὴ κακολογῇς τοὺς ἀνθρώπους, ἐκτὸς ἂν αὐτὸ εἶνε ἀναπόφευκτον. Τότε κακολόγησέ τους ἐμπρὸς εἰς τοὺς φίλους των. Τοῦτο θὰ εὐχαριστῇ τοὐλάχιστον κάποιον!

Πολλοὶ νεκροί, διάσημοι προτοῦ πεθάνουν, ἠσμονοῦνται ταχάως—ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν τοὺς στήνουν ἀναμνηστικὴν στήλην.

★

Μὴ κρίνῃς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν μορφήν· θὰ ἐκινδύνευες νὰ ἦσο ἐπιεικὴς εἰς τοὺς ἀχρείους.

★

Μὴ εἶσαι μετριόφρων. Ἔμπορος ποῦ θὰ ἔκρυβε τὴν μόστρά του θὰ ἐχρεωκοποῦσε.

τὴν ἀνάγκην σου. Ἡ μόνη γυνὴ τὴν ὁποίαν ὁ Χαμὶτ ἠγάπησεν ἦτο ἡ Δζέλνα. Αὕτη εἶχε τὴν ἰδιαιτέραν εὔνοιαν νὰ ἐπισκέπτεται τὸν Σουλτάνον ὁποιανδήποτε ὥραν ἤθελεν. Ὅταν ἡ Βαλιδὲ συνήντα τὴν Δζέλνα πλησίον τοῦ υἱοῦ της, ἀπεσύρετο ἀμέσως.

Ἀλλ' ἡ Δζέλνα ἠπάτησε τὸν Χαμὶτ μὲ ἕνα τραγουδιστὴν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἀνεχώρησε μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν Αἴγυπτον. Ὅταν ὁ Δζελὰλ ἀγᾶς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Σουλτάνον τὴν λυπηρὰν εἴδησιν, ὁ Χαμὶτ ἔκλαυσεν ἐκ λύπης.

Ὁ γενικὸς εὐνοῦχος τοῦ χαρεμίου, βλέπων τὸν κύριόν του τόσον λυπημένον, τοῦ ἐπρότεινε νὰ φέρουν βιαίως ὀπίσω τὴν ἀπιστον. Ἀλλ' ὁ Χαμὶτ ἠρνήθη νὰ δημοσιεύσῃ τὸν Ἰραδὲν διὰ τοῦ ὁποίου ὑπεχρεοῦτο ἡ Κιρκασία νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Γιλδίζ. Τώρα, εἶπεν, τὸ πῖν ἐτελείωτε μεταξὺ αὐτῆς τῆς γυναικὸς καὶ ἐμοῦ· τὴν λατρεύω καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὴν συγχωρήσω.

Ἡ Βαλιδὲ παρεκάλεσεν. ὅλους τοὺς ἱερεῖς τῶν Ἀνακτόρων νὰ δέωνται ὅπως ὁ Χαμὶτ λησμονήσῃ τὴν Δζέλναν.

★

Ὁ Χαμὶτ ἠγάπα καὶ ἐξετίμα ἀπείρως τὴν μητέρα του, πολλάκις δὲ τὴν συνεβουλεύετο διὰ πολλὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους. Ὅταν ἤρχοντο εἰς τ' Ἀνάκτορα ξέναι βασσίλισσαι ἢ πριγκήπισσαι, ὁ Χαμὶτ τὰς παρεκάλει νὰ ἰδοῦν τὴν μητέρα του. Ἀλλ' ἡ Βαλιδὲ δὲν ἐπεθύμει οὐδόλως νὰ ἀνησυχῇ καὶ ὤφειλον νὰ μεταχειρισθοῦν διάφορα μέσα διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐπ' ὀλίγον.

Ὁ υἱός μου, μοὶ ἔλεγε, ἐνθουσιάζεται ὁσάκις βλέπει Εὐρωπαίους· βεβαίως νομίζει, ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι εἰς μίαν κρίσιμον στιγμὴν θὰ εἶνε μὲ τὸ μέρος του. Ἀλλ' ἐγὼ θεωρῶ πάντα ξένον, ἐχθρόν. Ἡ Βαλιδὲ ἠρώτα ἡμέραν τινὰ ἐὰν μία Βουλγαρὶς πριγκήπισσα ἠγάπα τὸν σύζυγόν της καὶ ἐὰν δὲν τὸν ἠπάτα. Ἄλλοτε πάλιν μὲ ἐπίεζε νὰ πείσω μίαν Γερμανίδα πριγκήπισσαν νὰ ἀσπασθῇ τὸν Ἰσλαμισμὸν ἵνα τὴν νυμφεύσῃ μετὰ τοῦ ἐγγόνου της Βουρχανεδὶν ἐφένδη.

Ἡ Ὀθωμανὶς δὲν ἐμφανίζεται πρὸ τοῦ συζύγου καὶ κυρίου της παρὰ μόνον ὅταν εἶνε ἀναπαυμένη εἰς καλὴν διάθεσιν καὶ ὅταν ἔχει ἥσυχον τὸν νοῦν της. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν τῆς εἶνε εὔκολον νὰ τὸν γοητεύσῃ καὶ νὰ τὸν θέλξῃ. Ὅπως βλέπεις, τέκνον μου, ὁ συζυγικός μας βίος εἶνε καμωμένος ἀπὸ τὸ σκότος, τὴν γλυκύτητα καὶ τὸ ἄγνωστον. Ταῦτα χρειάζονται διὰ νὰ διατηρήσῃ τις τὴν στοργὴν ἑνὸς ἀνθρώπου. Διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπει τις συχνὰ δὲν τὸ ἐπιθυμεῖ. Ἄλλως τε δὲν χρειάζεται καὶ πολὺ διὰ νὰ τρομάξῃ τις τὸν ἔρωτα.

Καὶ ἀληθῶς, νομίζω ὅτι αἱ σκέψεις τῆς γηραιᾶς Βαλιδέ, ἂν καὶ δὲν εἶνε πρωτότυποι, δὲν ὑστεροῦν πρακτικότητος.

Princesse **THÉO SARTINSKA**

★ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ★

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΙΦΙΟΣ

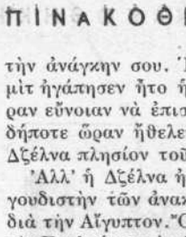

ΡΑΦΩΝ ὁ μακαρίτης ἱστοριογράφος Γ. Ε. Μαυρογιάννης βραχέα τινὰ περὶ τοῦ ζωγράφου Ῥιφίου, λέγει ὅτι ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἐν Κουρκουμελάτοις τῆς Κεφαλληνίας γεννήσεως του, διότι οὐδεμία ἀνάμνησις ὑπάρχει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ περὶ ὑπάρξεως οἰκογενείας Ῥιφίου.

Ἠγνόει ὁ Μαυρογιάννης ὅτι τὸ ἀληθὲς ἐπώνυμον τοῦ ζωγράφου τούτου δὲν ἦτο *Ῥίφιος*.

Ἐν τῷ ἀρχειοφυλακείῳ Ζακύνθου εὕρομεν τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν τοῦ ἐν Ζακύνθῳ γεννηθέντος παιδίου τοῦ ζωγράφου καὶ τῷ 1809 ἔτος βαπτισθέντος, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἐφημέριος σημειοῖ ὅτι ὁ πατὴρ ἐκαλεῖτο *Ἀντώνιος Κουρκουμέλης λεγόμενος Ἐρίφιος* καὶ ὅτι ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐκαλεῖτο *Λουτζιέτα*. Ὥστε γνωρίζομεν τώρα ἐπισήμως ὅτι ὁ Κεφαλλὴν οὗτος, ὁ γεννηθεὶς ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὰ τέλη τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος, ἐκαλεῖτο *Κουρκουμέλης*. Κατ' ἀρχὰς ὑπεγράφετο *Ἀντώνιος Κουρκουμέλης*. Ἀλλὰ τὸ *παρατσοῦκλι* **Ἐρίφιος**, μετεβλήθη εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς *Ῥίφιος*, καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἐπωνυμίου τούτου ἦτο γνωστός, ἤρχισε νὰ ὑπογραφῇ *Ἀντώνιος Ῥίφιος* καὶ μέχρι τῆς σήμερον οἱ ἀπόγονοί του εἶνε γνωστοὶ διὰ τοῦ ἐπωνύμου *Ῥίφιος* καὶ μὲ τοῦτο ὑπογράφονται.

Ἡ σύζυγός του ἦτο Ἐνετίς, ἀνήκουσα φυσικὰ εἰς τὸ Λατινικὸν δόγμα, ἀλλὰ τῇ ἀπαιτήσει τοῦ συζύγου ἀνεβαπτίσθη καὶ ἠσπάσθη τὸ ὀρθόδοξον δόγμα.

Ὁ Ἀντώνιος Ῥίφιος λίαν ἐνωρὶς ᾐσθάνθη τὴν μεγάλην του κλίσιν τῆς ζωγραφικῆς. Τότε ἐν Ζακύνθῳ ἤκμαζον ὁ Κουτούζης καὶ ὁ Καντούνης καὶ ἡ Ζάκυνθος ἐθεωρεῖτο δικαίως τόπος κατάλληλος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ζωγραφικῆς. Ὁ Ῥίφιος μετῳκίσθη εἰς Ζάκυνθον, ὅπου ἀνετράφη καὶ ἐξεπαιδεύθη γενόμενος καὶ μαθητὴς τοῦ Καντούνη, ὅστις μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐδέχετο μαθητάς. Ἀκολούθως πρὸς τελειοτέραν μάθησιν τῆς τέχνης μετέβη εἰς Μιλάνον.

Τόπος διαμονῆς του ἦτο ἡ Ζάκυνθος. Διὰ ἐργασίαν μετέβαινε καὶ εἰς Κεφαλληνίαν *) ὅπου καὶ ἀπέθανεν αἰφνιδίως περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἀφήσας τὴν μικράν του περιουσίαν εἰς τὸ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐξάρτημα τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου.

Τὰ κυριώτερα τοῦ Ῥιφίου ἔργα ἐν Ζακύνθῳ εἶνε τὸ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου εἰς τὸν ἐν *Ὁδῷ Ἀνεξαρτησίας* ὁμώνυμον Ναόν, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἔργον πρωτότυπον, διότι τὸ ἐξετέλεσεν ἀντιγράφων χαλκογραφίαν. Ἐπίσης εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Ἀβούρη ὑπάρχουν τέσσαρες πίνακές του παριστάνοντες σκηνὰς τοῦ βίου τοῦ ἁγίου τούτου. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι πέντε πίνακες ἐκ τοῦ βίου τοῦ Χριστοῦ. Τοῦ Ῥιφίου ἔργα εἶνε τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα αἱ θύραι τοῦ εἰκονοστασίου καὶ ὁ Ἐσταυρωμένος, «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Καλογραιῶν.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ ὑπάρχουν ἀρκετὰ δείγματα τῆς ἀξίας τοῦ χρωστῆρός του. Αἱ εἰκόνες τοῦ εἰκονοστασίου τοῦ ἐν Ληξουρίῳ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Λιβαθηνάτων, εἶναι ἔργα του καλά, τὰ ὁποῖα καὶ εἴδομεν ὅτε πρό τινος ἐπεσκέφθημεν τὸ Ληξοῦρι. Ὅλαι αἱ γραφαὶ τῆς Παναγίας τοῦ Δραπάνου εἶναι ἔργα τοῦ Ῥιφίου καὶ αἱ καλλίτεραι· ἐκεῖ, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Μαυρογένης «δύναταί τις νὰ ἴδῃ ὁλόκληρον τὴν τέχνην τοῦ Ῥιφίου.»

Καταγίνετο ὁ Ῥίφιος καὶ εἰς *μινιατούρας* ἐπὶ ἐλεφαντοκοκκάλου μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν.

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

*) *Ὁ Μαυρογιάννης λέγει ὅτι ἀπέθανεν ἐν Ζακύνθῳ, ἀλλ' ὁ ἔγγονος φαρμακοποιός, μᾶς ἐπιβεβαίωσεν ὅτι ἀπέθανεν εἰς Κεφαλληνίαν ὅπου εἶχε μεταβῆ δι' ἐργασίαν.*

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὕμνος ἀρὸς τὸν Θεοτοκόωουμον.

πο Ἱσπανομανίας κατελήφθησαν ἐσχάτως οἱ συγγραφεῖς· τὸ λυπηρὸν δὲ εἶναι, ὅτι αἱ γνώσεις μας μ' ὅλον τοῦτο περὶ τῆς ἱπποτικῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκδιδομένων κατ' ἐξακολούθησιν τόμων. Ἐν ἐνὶ μόνῳ φύλλῳ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ὁ «Ἑωθινὸς ταχυδρόμος» τοῦ Λονδίνου ἀνήγγελλε τὴν ἔκδοσιν τριῶν διαφόρων ὀγκωδῶν βιβλίων περὶ Ἱσπανίας, δημοσιευθέντων εἰς τρεῖς διαφόρους γλώσσας. Ὑμᾶς ὅμως ὡς Ἕλληνας, καὶ τὴν «Πινακοθήκην» ὡς καλλιτεχνικὸν περιοδικόν, ἐνδιαφέρει σήμερον μόνον τὸ ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ Φὸν Μάγερ Γκραῖφε δημοσιευθὲν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἱσπανικαὶ Περιηγήσεις.*

Ὁ κύριος Μάγερ Γκραῖφε φυσικῶς ἐνδιαφέρεται κυρίως διὰ τὴν Ἱσπανικὴν τέχνην. Διέμεινεν ἐπὶ ἑξάμηνον ἐν Πορτογαλλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ, τῷ 1908, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἐὰν ἠδύνατο, θὰ παρέτεινεν ἑκουσίως τὴν ἐκεῖ διαμονήν του ἐπὶ ἑξαετίαν. Ἐν τῷ προλόγῳ του λέγει ὀρθῶς, ὅτι διὰ νὰ γνωρίσῃ τις τὴν Ἰβηρικὴν Χερσόνησον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ θυσιάσῃ δέκα ὁλόκληρα ἔτη. Ὁ Γερμανὸς τεχνοκρίτης μετέβη ἐπὶ σκοπῷ νὰ θαυμάσῃ τὸν Βελάσκεθ, ἐὰν δὲ δὲν ἔμεινεν ἵνα τὸν βλασφημήσῃ (ἀρκεσθεὶς μόνον νὰ τὸν περιφρονήσῃ), ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν συναποκομίζων τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ «Γραικὸς», ἦτο ὁ μόνος μέγας Ἱσπανὸς καλλιτέχνης, καὶ αὐτὸς ἦτο οὐχὶ Ἱσπανός, ἀλλὰ Κρής. Ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τὸ ὄνομα «ὁ Γραικὸς» (El Greco = ὁ Ἕλλην) ἐδοξάσθη ἐν Ἱσπανίᾳ ὁ Κρὴς ζωγράφος Δομίνικος Θεοτοκόπουλος, κατὰ τὸ τέλη τοῦ 16ου καὶ τὸς ἀρχὰς τοῦ 17ου αἰῶνος. Κατὰ τὸν κ. Γκραῖφε, ὁ Ρεμπέρα εἶναι ἀποκρουστικός, τὰ σκίτσα τοῦ Γκόγια εἶναι σκίτσα «εὐφυοῦς δημοσιογράφου», ὁ Μουρίλλος θεωρεῖται μόλις ἄξιος μνείας, ὁ Θουρμπαρὰν (**Zurbaran**) μόνον εὑρίσκει ἐνίοτε χάριν παρ' αὐτῷ.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νεωτέρους ζωγράφους, Σορόλλαν καὶ λοιπούς, οὗτοι φαίνονται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κ. Μάγερ Γκραῖφε κατώτεροι . . . περιφρονήσεως. Τὸ βιβλίον του εἶναι, τῇ ἀληθείᾳ, μία περιφανὴς ἀποθέωσις τοῦ Ἕλληνος ζωγράφου, ὡς ἡ Ρωμαϊκὴ Ἱστορία τοῦ Μόμμσεν ἦτο ἀποθέωσις τοῦ Καίσαρος. Καὶ πράγματι, ὅσον συχνότερον βλέπει τις καὶ ὅσον προσεκτικώτερον ἐξετάζει τις τὰ θαυμάσια καὶ ἔξοχα ἀριστουργήματα τοῦ Θεοτοκοπούλου, τόσον ἀναγκαίως πείθεται περισσότερον ὅτι ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνοϊσπανοῦ ζωγράφου εἶνε μετὰ τῶν παγκοσμίου φήμης πέντε ἢ ἓξ μεγίστων ζωγράφων, Τιτιανοῦ, Ρέμπραντ, Ροῦμπενς, Ραφαήλ, Λεονάρδου δὰ Βίντση, Μιχαὴλ Ἀγγέλου. Οἱ διστάζοντες δὲν ἔχουν ἄλλο νὰ πράξωσιν ἢ νὰ σταθῶσιν ὀλίγον πρὸ τῆς θαυμασίας εἰκόνος ἣν κατέχει ὁ κ. Μπερουέτε: «Ὁ Χριστὸς διώκων τοὺς πωλητὰς ἀπὸ τοῦ Ναοῦ», ἢ πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ Διέγο Κοβαρρούμπιας ἢ τῆς Ταφῆς (**Entierro**), τῆς Κοιμήσεως (**Asuncion**) ἐν Τολέδῳ, τῆς Σταυρώσεως καὶ ἄλλων ἐν Πράδῳ, τῶν εἰκόνων ἐν Ἐσκοριὰλ καὶ Ἰλλέσκας.

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει πλέον τῶν εἴκοσι ἐξόχων ἀναπαραστάσεων εἰκόνων τοῦ Θεοτοκοπούλου, αἱ δὲ σελίδες ἐν αἷς γίνεται ἡ ἀνάλυσις τῆς τέχνης του ἀπορροφῶσιν ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον μας. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ὁ Γερμανὸς οὗτος τεχνοκρίτης, εἴτε ἐν Καστιλλίᾳ εὑρίσκεται, εἴτε ἐν Ἀνδαλουσίᾳ, εἴτε ἐν Βαλεντίᾳ, εἴτε ἐν Καταλωνίᾳ, τὰς σκέψεις του στρέφει πάντοτε πρὸς τὸν μάγον τοῦ Τολέδου, τὸν Κρῆτα Δομίνικον Θεοτοκόπουλον, τὸν γνωστὸν ἤδη ὡς «Ἔλ Γκρέκο», οὗ τὸ ὄνομα πρὸ πέντε ἐτῶν ἐκάθευδεν ἐν τῷ σκότει τῶν ἐν Τολέδῳ ἐκκλησιῶν. Ἐν Σεβίλλῃ ὁ Θεοτοκόπουλος «ἐφαίνετο ἐν τῷ Μουσείῳ ὡς ἡγεμὼν ἐν ἐξορίᾳ» (**erscheint in diesem Museum wie ein Fürst im Exil. Der einzige Mensch unter Larven**). Ὁ συγγραφεὺς δὲν βλέπει «οὐδ' ἴχνος εὐγενείας εἰς οὐδεμίαν τῶν εἰκόνων τοῦ Μουρίλλου», ὁ δὲ Βελάσκεθ εἶνε «εἷς κομψὸς φωτογράφος πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς φωτογραφίας». Μόνον ὁ Θεοτοκόπουλος «**realisiert was er will, kann alles und will das hoechste**». Δύναταί τις, πρὸ πάντων ὁ Ἕλλην, νὰ ἐπιδοκιμάζῃ ἐνθουσιωδῶς τὸν εὐγενῆ τοῦτον ὕμνον πρὸς τὸν Ἕλληνα καλλιτέχνην, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ νὰ διατηρῇ βαθὺν σεβασμὸν πρὸς τὸν Βελάσκεθ, Μουρίλλον, Σορόλλαν κλπ. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὁ Θεοτοκόπουλος οὐδέποτε πλέον θὰ πέσῃ ἐκ τῆς ὑψηλῆς θέσεώς του. «Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μας, λέγει ὁ κ. Μάγερ Γκραῖφε, ἐγνωρίσαμεν τρεῖς ἠπείρους, τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελον, τὸν Ροῦμπενς καὶ τὸν Ρέμπραντ. Τώρα γνωρίζομεν καὶ τετάρτην. Αὕτη δὲν εἶνε νῆσος ἀπολεσθεῖσα ἐν τῷ Ὠκεανῷ, οὐδὲ χερσόνησος προστεθεῖσα εἰς μίαν τῶν τριῶν τούτων ἠπείρων, ἀλλὰ μία πραγματικὴ νέα ἰσχυρὰ ἤπειρος, οὐχὶ ἐλάσσονος σημασίας τῆς τῶν ἄλλων τριῶν».

* SPANISCHE REISE· Von Meier-Craefe, Berlin: S. Fischer Verlag. *Τιμὴ 12 μάρκα.*

Εἰς τὴν Ἐθνικὴν Πινακοθήκην τοῦ Λονδίνου, διακρίνονται δύο πίνακες τοῦ Δομενίκου Θεοτοκοπούλου ἢ **Theotocopuli**, ὡς τὸν λέγουν οἱ Εὐρωπαῖοι: «Οἱ πωληταὶ διωκόμενοι ἀπὸ τοῦ Ναοῦ» καὶ «Εἰς Καρδινάλιος».

Καλλιτεχνικὴ Ἔκθεσις

Προσκληθεὶς παρὰ τοῦ διακεκριμένου Ὁλλανδοῦ ζωγράφου κ. **Antoon van Welie** εἰς τὴν ἐν **Bond Street** Καλλιτεχνικὴν ἔκθεσίν του, ἀπεκόμισα ἐκεῖθεν ἀρίστας ἐντυπώσεις. Ὁ κ. Βὸν Βέλη εἶνε προσωπογράφος τοῦ καλοῦ κόσμου καὶ τῶν καλλιτεχνῶν. Ἐκεῖ θὰ ἴδῃ τις πολλὰς προσωπογραφίας τῆς Σάρας Μπερνάρ, ὡς καὶ μίαν τοῦ πρωταγωνιστοῦ ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς αὐτῆς Γαλλίδος καλλιτέχνιδος κ. **Lou Tellegen**, ἐν τῷ «Κοριολάνῳ». Τοῦ ἠθοποιοῦ τούτου τὴν εἰκόνα εἶδον καὶ εἰς Ἀγγλικὰ περιοδικά, μὲ τὴν σημείωσιν, ὅτι εἶνε Ἕλλην, ἄγει ἡλικίαν 26 ἐτῶν καὶ πρόκειται νὰ νυμφευθῇ τὴν Σάραν Μπερνάρ. Ἐπίσης ὑπάρχουσι δύο προσωπογραφίαι τῆς περιφήμου ἀοιδοῦ **Gaby Deslys**, περιφήμου οὐχὶ τόσον διὰ τὸ ἄσμα της, ὅσον διότι κατώρθωσε νὰ ὑποδουλώσῃ μὲ τὸ κάλλος της κάποιαν Μεγαλειότητα, ἐκπεπτωκυῖαν ἤδη, φεῦ! Ἐδῶ εἶνε καὶ ἡ Ἀνὼ Ἀκτὲ καὶ ἡ παλαιὰ γνώριμός μας μὲς Ἰσαδώρα Δούνκαν, ἡ ἐφευρέτις τῶν ἀρχαϊκῶν Ἑλληνικῶν χορῶν.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον ἡ διάσημος χορεύτρια ἡ ἀναπολοῦσα εἰς ἡμᾶς τὴν Ἑλλάδα. Εἰς πίναξ παριστάνει γραῖαν μὲ μαῦρον μανδήλιον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ παιδίον, ἔγγονον της πιθανόν, καὶ αὐτὸ μαυροφορεμένον. Ἐν τῷ καταλόγῳ ἀναγράφεται ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη ἐγένετο εἰς **Mucholos** (Μύκονον;) τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἐξετέθη κατ' εὐγενῆ παραχώρησιν τοῦ ἰδιοκτήτου της κ. Ριχάρδου Μπάτζετ.

Ἐν Λονδίνῳ. **Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ**

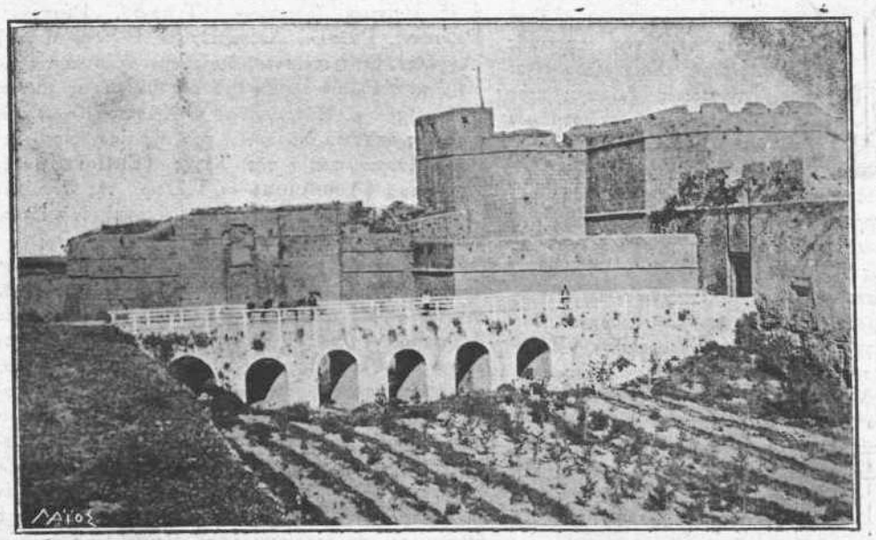

ΚΥΠΡΟΣ. **Ἐνετικὸν φρούριον ἐν Ἀμμοχώστῳ.**

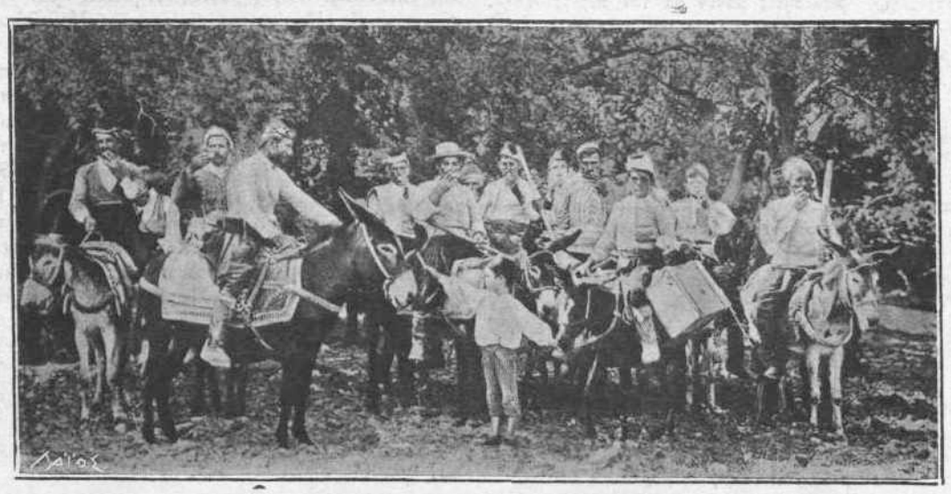

ΚΥΠΡΟΣ. **Συνοδεία Κυπρίων ἀγωγιατῶν.**

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1911

Ν οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουσιν ἀλλήλους, πολὺ περισσότερον εἰμπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι τὰ ἔτη ἀντιγράφουσιν ἄλληλα ἐν τῇ φιλολογικῇ καὶ καλλιτεχνικῇ Ἑλλάδι. Τάσεις γενναιοτέρας παραγωγῆς καὶ εὐρυτέρας ἐπιγνώσεως παρατηροῦνται, ἀλλ' ἡ συγκομιδὴ πάντοτε βραδεῖα καὶ μικρά. Καμμία ἐξαιρετικὴ ἐκδήλωσις τῆς πνευματικῆς παρ' ἡμῖν ζωῆς. Συνεπῶς ἡ νεκρολογία τοῦ 1911 θὰ παρελάσῃ χρονογραφικῶς μὲ μίαν ἀναγραφὴν ξηράν, ἥτις θ' ἀποτελέσῃ τὰς γενικωτέρας καὶ χαρακτηριστικωτέρας γραμμάς, δι' ὧν θὰ σκιαγραφηθῇ ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἔτους.

★

Ἀρχαιολογία. *Ἐν τῇ ξένῃ*: Ἀνεύρεσις Μωσαϊκῶν ἐν Τριπολίτιδι.—Ἀνακάλυψις νέας Πομπηΐας ἐν Μεξικῷ.— Ἀνασκαφαὶ Μιλήτου, Παλαιστίνης, Περγάμου. *Ἐν Ἑλλάδι*: Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις εἰς Πνύκα, Ἅγ. Δανιήλ, Ἅγ. Αἰκατερίνην, Ἀναφιώτικα. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις: εἰς Θορικόν, Θεσσαλίαν, Εὔβοιαν, Θήβας, Θεσπιάς, Κυνουρίαν, Ἀνάβυσσον, Κέρκυραν, Νάξον, Φιγαλίαν, Φωκίδα, Ἐρέτριαν, Κυπαρισσίαν, Τανάγραν, Αὐλίδα, Ἀρκαδίαν. Ἀξιολογώτερα ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνασκαφῶν εὑρήματα εἶνε τῆς Κερκύρας. Ἐν Κρήτῃ, εἰς Ἁγία Τριάδα καὶ Γόρτυνα.

. Εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῆς σχολῆς.—Ἀποχώρησις τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Γερμανικῆς σχολῆς κ. Δαϊρπφελδ.

Ἀνεύρεσις τῶν «Ἰχνευτῶν» τοῦ Σοφοκλέους. — Ἀθώωσις ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῆς Φρύνης καὶ τῆς Σαπφοῦς.

Φιλολογία. Γλωσσικὸν ζήτημα ἐν τῇ Βουλῇ. Περιφρούρησις τῆς Ἐθνικῆς γλώσσης ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι.

Ἀπονομὴ βραβείου Νόμπελ εἰς τὸν Μαίτερλιγκ.

Ἐπιστήμη. Νέοι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου: Μομφερρᾶτος, Ἡλιόπουλος, Σημαντήρας, Παπούλιας, Μενάρδος, Βασιλείου. Ἐπαναδιορισμὸς τῶν κ. κ. Καββαδία καὶ Γουναράκη.

Καλαὶ Τέχναι. Διεθνὴς καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις ἐν Ρώμῃ. Ἐκθέσεις ἐτήσιοι Παρισίων, Λονδίνου, Φλωρεντίας κ.λ.π.

Ἐν Ἑλλάδι. Ἐτησία ἔκθεσις τοῦ κ. Μποκατσιάμπη. — Ἀγορὰ τοῦ Συνδέσμου τῶν Καλλιτεχνῶν.—Ἐν Αἰγύπτῳ, ἔκθεσις τῶν ἔργων τῆς κ. Φλωρᾶ καὶ τὸ Καλλιτεχνικὸν τμῆμα τῆς Παναιγυπτιακῆς ἐκθέσεως. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔκθεσις δ. Ἀσπριώτου, ἐν Σμύρνῃ τοῦ κ. Ἰθακησίου. Ἐν Παρισίοις ἐξέθεσε ἔργα της ἡ δ. Λασκαρίδου, ἐν Ἀμερικῇ ἡ δ. Τσίλλερ.—Μετέσχον Ἕλληνες καλλιτέχναι τοῦ Παρισινοῦ Salon.

Κλοπὴ τῆς «Τζοκόνδας» τοῦ Δὰ Βίντσι, τῆς «Παναγίας μὲ τὸν ἀστέρα» τοῦ Φρὰ Ἀντζέλικο. Σχίσιμον ἐν Ἀμστελοδάμῳ τοῦ «Νυκτοσκοποῦ» τοῦ Ρέμβραντ. —Ἀνεύρεσις τῆς Προσωπογραφίας Καρόλου τοῦ Ε' τοῦ Τισιανοῦ.

Δωρεὰ Κοργιαλένιου πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.—Δωρεὰ ὑπὸ τοῦ κ. Καραπάνου εἰς τὸ Ἔθνος τῆς Νομισματικῆς του συλλογῆς.

Ἀποκαλυπτήρια τοῦ μεγάλου ἀνδριάντος τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ ἐν Ρώμῃ.—Ἐν Ἑλλάδι, ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς Κορωναίου ἐν Κυθήροις.

Διορισμὸς καὶ παραίτησις ταὐτοχρόνως τοῦ κ. Μπονάνου ὡς καθηγητοῦ τῆς γλυπτικῆς ἐν τῇ Καλλιτεχνικῇ σχολῇ.

Ἀπεφοίτησαν τῆς Καλλιτεχνικῆς σχολῆς: Λ. Μπεσκίνης, Κικὴ Γιαννοπούλου, Ἑλένη Γεωργαντῆ (τμῆμα ζωγραφικῆς).

Ἀνεφάνησαν νέοι καλλιτέχναι, ἐν Παρισίοις ὁ κ. Βρέντζας, ἐν Ἀθήναις ὁ κ. Βάρδας.

★

Μουσική. Συναυλίαι ὀρχήστρας Ὠδείου Ἀθηνῶν. —Συναυλίαι Ὠδείου Λόττνερ.—Συναυλίαι Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας.—Συναυλίαι ἰδιωτικαὶ πλεῖσται. Σπουδαιότεραι: τῆς κ. Τσίλλερ, τοῦ κ. Λαμπελέτ, τοῦ κ. Καλομίρη, τῆς κ. Φωκᾶ.

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις Ὀπερέττας ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν.—Ἵδρυσις Ἑλληνικοῦ Κουϊντέτου.—Ἐμφάνισις ἐν Ἀθήναις τοῦ κ. Ἄρη Σακελλαρίδου.—Ἐπιτυχίαι τῶν ἐν Εὐρώπῃ τελειοποιουμένων δεσποινίδων Καστρωμένου, Πρωΐου καὶ Πανιᾶ.

Συναυλίαι διελθόντων ἐξ Ἀθηνῶν καλλιτεχνῶν: τοῦ Ρώσσου κλειδοκυμβαλιστοῦ Σβίρσκη, τῆς Ἐλπίδος Καλογεροπούλου, τῆς Ἀγλαΐας Βυζάντη.

Ἐπιτυχίαι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς τὸ ἄσμα τῆς δ. Στυλιανίδου ἐν Γερμανίᾳ καὶ τοῦ κ. Σιδερῆ ἐν Λονδίνῳ.

Νέοι σύλλογοι Μουσικοὶ ἱδρύθησαν ἡ «Τέχνη» καὶ ἡ «Ὠδικὴ Ἑταιρεία».—Ἐξέλιπεν ἡ Φιλοδραματική.—Ἐνεφανίσθη ὁ Σύλλογος Ἐρασιτεχνῶν.

Νέαι ὀπερέτται: Ἡ «Ἀριάδνη ἐν Νάξῳ» τοῦ Στράους καὶ ἡ «Εὔα» τοῦ Λέαρ πρωταγωνίστησαν.—Ἐν Ἑλλάδι παρεστάθη νέον μουσικὸν ἔργον ἡ «Περουζέ» καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἡ «Ρέα» τοῦ κ. Σαμάρα.

Ἐμφάνισις ἐν Γαλλίᾳ τοῦ Βιλὺ Φερέρ, ἑξαετοῦς, ὡς διευθυντοῦ ὀρχήστρας.

Τρεῖς ὀπερέτται ἔπαιξαν ἐν Ἑλλάδι: Κολυβᾶ, Παπαϊωάννου, Λαγκαδᾶ.

★

Θέατρον. Ἐκ τῶν νέων ἔργων τὰ μεγαλείτερον θόρυβον προκαλέσαντα ἦσαν τὸ «Μαρτύριον τοῦ Ἅγ. Σεβαστιανοῦ» τοῦ Δ'Ἀνούντζιο καὶ τὸ «Ὕστερα ἀπὸ μένα» τοῦ Μπερνστάϊν.— Παράστασις τῆς «Ἐκόβης» ὑπὸ τοῦ θιασου Συλβαὶν ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Ἀθήναις.

Ἐπίσκεψις εἰς τὰς Ἀθήνας ξένων καλλιτεχνῶν: τοῦ Φερωδύ, τῆς Δεπρέ, τοῦ ζεύγους Συλβαὶν τῆς Ρενιέ.—Ἐμφάνισις τῶν μαθητῶν τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ὠδείου ἐν παραστάσει.—Μανιφέστον τῶν Μελλοντιστῶν καὶ διὰ τὸ θέατρον.

Νέα θεατρικὰ ἔργα παρεστάθησαν ἐν Ἀθήναις τὰ ἑξῆς:

Ψυχοσάββατον, Χερουβείμ, Ξενοπούλου.—Παλῃὲς ἀγάπες, Τσοκοπούλου.—Ἐλιξίριον νεότητος, Νιρβάνα.—Ἰζλάλ, Γατίτσα. Ἰωσήφ.—Λέων Μαριάννης, Κρυφὴ ἀγάπη: Σακελλαρίου.—Μὲ κάθε θυσίαν, Ψηλορείτου.—Νέα Παναθήναια.—Νέος Κινηματογράφος, Δημητρακοπούλου.—Νέον Πανόραμα, Μωραϊτίνη. — Μπλόφες, Συναδινοῦ.— Ὅταν ἀγαποῦμε, Βουτυερίδου.—Πάργα, Περεσιάδου.—Τζιώτικο ῥαβαῖσι, Δεπάστα. — Ἐξωφρενικὴ ἀναμπουμπούλα, Μουστάκα.—Πανελλήνια, Γεωργιάδου.—Κρυφὸ σχολεῖο, Κοιμισμένο παλάτι: Γαλανοῦ.—Οἱ Μπαμπάδες

τῆς Ἀφροδίτης, Δεριλῦ.—Ρίτα, Λαδοπούλου.—Ἀεροπλῖνον, Ἐρασιτέχναι, De effusis, Κολοκοτρώνη. —Ὅταν βραδυάζει, Κορομηλῖ.— Ἡ Γυναῖκα, Πολέμη.—Ἡ λίμνη ποῦ φουσκώνει, Μακρῆ. — Ἰόλη, Νικηφόρος Φωκᾶς: Προβελεγγίου. —Ὁ λοχαγός, Μαρσέλλου.—Οἱ Νικημένοι, Χόρν.

Ἐκ τῶν 32 αὐτῶν ἔργων,μόνον ἑπτὰ (Χερουβείμ. —Παναθήναια.—Κινηματογράφος — Πανόραμα.— Μπλόφες.—Ραβαΐσι.—Γυναῖκα) ἐπεκράτησαν.

Διαλέξεις: Τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρίας.— Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.— Αἱ τῶν ξένων Ἀρχ. σχολῶν — Αἱ λογοτεχνικαὶ τοῦ «Παρνασσοῦ». —Ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ κ. Μιστριώτου κατὰ τῶν χυδαϊστῶν.—Αἱ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων.— —Αἱ μουσικαὶ τοῦ κ. Ψάχου καὶ τῆς κ. Θεοδωροπούλου.— Ἡ περὶ λεωφόρου Περικλέους - Ἀσπασίας. Ξένοι διαλέκται,ὁ κ. Μπουρντὼν καὶ ἡ πριγκίπισσα Σάρτινσκα.

Διαγωνισμοί: Ὁ δραματικὸς τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κων)πόλεως.—Ὁ Σεβαστοπούλειος: ἐν Κων)πόλει.—Ὁ Ἀβερώφειος τοῦ Πολυτεχνείου.— Ὁ Ράλλειος ζωγραφικῆς.—Ὁ τῆς «Γλωσσικῆς Ἑταιρίας»: ἐν Ἀθήναις.—Προεκηρύχθη ὁ δεύτερος Ἀβερώφειος δραματικός.

Διεθνῆ Συνέδρια: Σπουδαιότερα τὸ φιλοσοφικὸν ἐν Βολωνίᾳ, τὸ ἀρχιτεκτονικὸν ἐν Ρώμῃ, τὸ μουσικὸν ἐν Λονδίνῳ.

Ἰωβιλαῖα: Ἑωρτάσθησαν αἱ ἑκατονταετηρίδες τοῦ Γκωτιέ, τοῦ Λίστ, τοῦ Ἀμβροσίου Θωμᾶ, τοῦ Γερμανοῦ συγγραφέως Κλάϊστ καὶ ἡ πεντηκονταετηρὶς ὡς μυθιστοριογράφου τοῦ Ἰουλίου Κλαρετῆ.

Θάνατοι: Ἐν Εὐρώπῃ ἀπέθανον—ἵνα περιορισθῶμεν εἰς τοὺς κυριωτέρους—ὁ Ἰταλὸς μυθιστοριογράφος Φογκατσαρο, ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Οὐσσαϊ, ὁ Γερμανὸς Χέϋζε (λαβὼν τὸ βραβεῖον Νόμπελ κατὰ τὸ 1910), ὁ Γάλλος παθολόγος Δελαφουῖ, οἱ ἀρχαιολόγοι Στράδονιτς, Πουχστάϊν καὶ Στρούκ, ὁ Γάλλος δημοσιογράφος Ρισάρ. ὁ Γερμανὸς τεχνοκρίτης Πεῖτς, ὁ Βέλγος γλύπτης Στάπεν, ὁ Γερμανὸς ζωγράφος Οὔδε, ὁ Ὁλλανδὸς ζωγράφος Ἰσραέλ, ὁ Βελγος ζωγράφος Μπέρχμανς, οἱ Γάλλοι χαράκται Ροτῦ καὶ Φλαμάν, ὁ Γάλλος ζωγράφος Ζιέμ. Ἐν Ἑλλάδι ἀπέθανον οἱ δημοσιογράφοι Κανελλίδης, Γ. Γιολδάτης ἐν Ἀθήναις, Καραγιαννίδης (ἐν Κ)πόλει), Σ. Γκαρμπολᾶς (ἐν Θεσσαλονίκῃ), ὁ γλύπτης Σῶχος, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Βάφας, Πεζόπουλος καὶ Μητσόπουλος, οἱ ἐπιφανεῖς ῥήτορες Α. Γεννάδιος καὶ Η. Ποταμιᾶνος,οἱ ποιηταὶ Μαρκορᾶς καὶ Ραΐσης, ὁ λογογράφος Χρηστομᾶνος, ὁ κριτικὸς Παπαλεξανδρῆς, οἱ ἠθοποιοὶ Ἑλένη Ἀρνιωτάκη καὶ Ἀγγελάκης, ὁ ἰατρὸς Ἀποστολίδης (ἐν Βιέννῃ), ὁ ἱστοριογράφος Βροκίνης (ἐν Κερκύρᾳ), αἱ ξέναι ἠθοποιοὶ Ζουδὶκ καὶ Λαντέλμι.

★

Ἐκδόσεις: *Ἀρχαιολογικαὶ* μελέται: τοῦ κ. Βερσάκη περὶ Βραυρωνίου καὶ τοῦ κ. Κοντολέοντος περὶ Δελφῶν. *Θεολογικαί*. Ἡ ζωή, ὑπὸ Τ. Ἀναστασίου—Ἁρμονία καὶ Θειότης Εὐαγγελίου, Σ. Γιαννίκη.—Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, Μ. Γεδεών,—Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Παπαμιχαήλ. —Εὐαγγέλιον Μαρίας Παλαιολογίνας, ὑπὸ Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως.—Ἱστορία τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος Κύπρου, Φραγκούδη.—Μονογραφίαι τοῦ κ. Βελανιδιώτου, Μαλανδράκη, Ράλλη, Μπαλάνου. *Ἰατρικαί* μελέται τῶν κ. κ. Μαυρουκάκη, Δαμόγλου, ἡ «Παιδοκομία» τῆς κ. Μελῆ. *Νομικαί*: Συνταγματικὸν Δίκαιον ὑπὸ Ν. Σαριπόλου, περὶ γεωργικῆς πίστεως Ροντήρη, περὶ ἀναστολῆς τῶν ποινῶν Μπασιᾶ, Καστόρχη Σωφρονιστικαὶ μελέται.— Ἐπιστημονικὴ ἐπετηρὶς τοῦ Πανεπιστημίου.—Αἱ Ἑλλ. νῆσοι ὑπὸ Κ. Παπαμιχαλοπούλου.— Χιακὰ Χρονικὰ ὑπὸ Κ. Ἀμάντου.

Φιλολογικαὶ ἐκδόσεις: Εὑρετήριον Ἑρμηνευτικοῦ Λεξικοῦ ὑπὸ Βερναρδάκη.— Γλωσσολογικαὶ διατριβαὶ Ἀθ. Μπούτουρα.— Νεοελληνικαὶ καὶ φιλολογικαὶ μελέται, Χατζιδάκι.— Θρύψαλα: Περασμένα ξεχασμένα: Καμπούρογλου.—Στὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου, τῆς Δέλτα.—Ἱστορία τῆς Ἰδέας: Μῦθοι τῆς ζωῆς: Ι. Ζερβοῦ.—Κερένια Κοῦκλα, Χρηστομάνου. — Ἄφθαστη εὐτυχία, Ἀργύρογλου (ἐν Παρισίοις).—Φλογισμένο ράσο: Θρίαμβος: Ροδοκανάκη.—Ἑρμῆς κλέπτης, Λιβαδᾶ.—Διηγήματα τῶν κ. κ. Ἀβούρη, Μίχα, Μαραγκουδάκη.

Θεατρικὰ ἔργα: Διὰ τὸ χρῆμα, Δεληκατερίνη.— Ἡ Τζένη μὲ τὸ γέλοιό της, Εὐγενίας Ζωγράφου.— Ἡ ἀδελφή, Σακελλαρίου.—Ἰζλάλ: Γατίτσα: Μ. Ἰωσήφ.—Ὁ Ἄρωστος, Κουντουρᾶ.—Λιλῆ, Ἁρμακόλλα.

Ποιητικαὶ συλλογαί.—Τὸ τραγοῦδι τῆς Ρήνας, Γιαννιτσοπούλου.—Ρόδα στὸν ἀφρό, Φιλύρα.—Ποιήματα, Λάμαρη.—Τῆς καρδιᾶς, Δελακοβία.—Ἀνθισμένος δρόμος, Δάφνη.—Σονέτα Σαίξπηρ, Μαγκάκη.— Τραγούδια λινομέταξα, Τζανετάκη.— Ἀντίλαλοι, Παρχαρίδου,—Ποιήματα Γ. Φερεντίνου.— Τραγούδια, Τ. Χρηστίδη.—Τραγούδια Βερανζέρου, Ραζέλου.—Ὠδές, Γ. Σπαταλῆ.—Τραγούδια, Α. Σιβύλλα.—Ἀγράμπελη, Σ. Βερνουδάκη.

Βιβλία ἀναγόμενα εἰς τὰς Καλὰς Τέχνας εἴχομεν τὴν πολυτελῆ ἔκδοσιν τῶν ἐκμαγείων τῆς Ρωμης, καὶ τὰ «Κυπριακὰ ἄσματα» τσῦ Ἀποστολίδου.

Νέαι ἐφημερίδες ἐξεδόθησαν: ἡ «Κρήτη», ὁ «Ἀνεξάρτητος», ἐν Κρήτῃ—ἡ «Πυγμὴ» καὶ ὁ «Γεωργός», ἐν Ἀθήναις—τὸ «Βῆμα» Ἐρμουπόλεως—ὁ «Φιλελεύθερος» Ζακύνθου—ἡ «Νέα Ἐφημερίς» Ἡρακλείου — τὸ «Ἠπειρωτικὸν ξῖφος» Ἄρτης. Ἐπανελήφθη ἡ ἔκδοσις τῆς «Ἐφημερίδος» Ἀθηνῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν *νέων* περιοδικῶν πολὺ ἀνώτερος. Ἐξεδόθησαν ἡ «Ὀρθοδοξία» (ἐν Ἀμερικῇ), ἡ «Δήμητρα» (ἐν Κων)πόλει), ὁ «Ἐκκλησιαστικὸς Κῆρυξ» (ἐν Κύπρῳ), αἱ «Χάριτες» (ἐν Ζακύνθῳ),ὁ «Αἰολικὸς Ἀστὴρ» (ἐν Κυδωνίαις), τὰ «Γράμματα» (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ), ἡ «Ἑλληνίς», ἡ «Νέα Σκέψις», τὰ «Χρονικά», τὸ «Δελτίον Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου (ἐν Ἀθήναις). Ἐπανελήφθη ἡ ἔκδοσις τῆς «Νέας Ζωῆς» Ἀλεξανδρείας.—*Διεκόπη* ἡ ἔκδοσις τῶν ἑξῆς περιοδικῶν: «Ν. Πνεύματος» Κων)πόλεως.— «Ἑλικῶνος» Λεμεσοῦ.—«Αὐγῆς» Λευκωσίας.—«Νεότητος» Κων)πόλεως.—«Ἄρπας» Ἄργους.—«Χαραυγῆς» Πειραιῶς.—«Ἀράχνης», «Πανελλ. Ἐπιθεωρήσεως» Ἀθηνῶν. Εἶδον τὸ φῶς ἀλλὰ καὶ τὸ σκότος τῆς ἀνυπαρξίας ἐντὸς τοῦ ἔτους τὰ περιοδικὰ «Ἁρμονία» Πατρῶν.— «Αὐγὴ» Κύπρου.— «Μουσεῖον» Ἀλεξανδρείας.—«Ἠλύσια» Πειραιῶς. —«Ὅμηρος», «Τέχνη», «Ἀνατολή,» «Μουσικὴ» Ἀθηνῶν.

Ἑωρτάσθησαν ἡ 25τηρὶς τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», καὶ ἡ δεκαετηρὶς τῆς «Πινακοθήκης».

Ἡμερολόγια.—Σκόκου, Ἐγκυκλοπαιδικόν, Μικρασιατικόν, Ποικίλη Στοά, Πινακοθήκης—Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως, Μακεδονικόν, Φιλοκάλου Πηνελόπης, Ἐπιστημονικῆς ἠχοῦς, Ἐλπὶς (ἐν Κων)πόλει), Κρητικὴ Στοά.

Λόγοι: Ν. Καζάζη, Λόγοι καὶ ἔργα.—Γ. Μιστριώτου Ρητορικῶν λόγων τόμος Ε.— Σ. Λάμπρου τὰ «Ἐλευθέρια».

Ἐκδόσεις «Συλλόγου Ὠφελίμων Βιβλίων.»

Φιλέλληνες ἀσχολούμενοι εἰς τὰ Ἑλλ. γράμματα: Μπροῦβερ: Περὶ Μαρτζώκη Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος.—Τσέτσι: Μελέται περὶ Βασιλειάδου καὶ Παπαρρηγοπούλου.—Μπριγκέντη: Νεοελληνικο-Ἰταλικὸν Λεξικόν.— Λεμπέγκ: Κριτικὴ Νεοελληνικὴ Ἐπιθεώρησις εἰς τὸ «Mercure de France»

★ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ★

ΡΟΝΤΕΝ

Οἱ θαυμασταὶ τοῦ Αὐγούστου Ροντὲν ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὸν τὸν τίτλον τοῦ νεωτέρου Μιχαὴλ Ἀγγέλου, ἀφ' ἑνὸς διὰ τὸ πολυτύπωτον καὶ δημιουργικόν του ἔργον καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὸ εὔτροφον καὶ ἰσχυρὸν αὐτοῦ πνεῦμα. Οὕτω, ὁ εἰκοστὸς αἰὼν κατόρθωσε διὰ τῆς δημιουργίας τῆς «Σκέψεως» νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν «Μωϊσέα» τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως ἐν τῇ Τέχνῃ.

Ὁ Ροντέν, ὡς ἄλλος Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι, χειρίζεται μὲ ἴσην ἱκανότητα οὐχὶ μόνον τὴν γλυπτικὴν σμίλην, ἀλλὰ καὶ τὸν χρωστῆρα καὶ τὴν μολυβδίδα καὶ τὸν κάλαμον ἔτι. Εἶνε καλλιτέχνης, ἀλλὰ καὶ συγγραφεύς, εἰς τὸν ὁποῖον ἤδη ἡ δόξα προσμειδιᾷ.

Ἐπ' ἐσχάτων, πλεῖστοι ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἀνθρώπων τῆς τέχνης καὶ τῶν γραμμάτων ἐν Παρισίοις προέτειναν καὶ ἐζήτησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ συναθροισθῶσι πάντα τὰ ἔργα τοῦ Διδασκάλου εἰς Γαλλικῆς Γλυπτικῆς καὶ νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς ἰδιαίτερον ἐθνικὸν Μουσεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου. Ἡ μεγίστη αὕτη τιμὴ τὸ πρῶτον ἤδη γίνεται εἰς Γάλλον πολίτην. Εἶνε δὲ βέβαιον, ὅτι τὸ Μουσεῖον Ροντέν, ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος θὰ καταστῇ ἓν μνημεῖον τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ.

Ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς τόσαι προσπάθειαι γίνονται ὅπως ὅσον τὸ δυνατὸν κλασικώτερον ἀπαθανατισθῇ τὸ ἔργον τοῦ Ροντέν, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν Γαλλίαν ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν δημιουργίαν της ἐν τῇ Τέχνῃ, ἀφ' ἑτέρου τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐξετίμησε τοὺς μεγαλοφυεῖς πολίτας του, ἐπισήμως ἀνέθεσεν εἰς τὸν Ροντὲν νὰ ζωγραφίσῃ ἀλληγορικὰ τοιχογραφήματα ἐπὶ τῶν στοῶν καὶ τόξων τοῦ ἐκκλησιδίου τοῦ πρῴην σεμιναρίου τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου. Εἶνε δὲ βέβαιον, ὅτι τὸ ἐκκλησίδιον τοῦτο προορίζεται διὰ μουσεῖον τῆς σοβαρᾶς καὶ σκεπτικῆς δημιουργίας τοῦ Ροντέν.

Δὲν εἶνε δὲ τολμηρὸν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὰ τοιχογραφήματα τοῦ Ροντὲν θὰ καταστήσωσι τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου, ἀντάξιον τοῦ ἐκκλησιδίου Σιστίνα, τοῦ ἐνδόξου ἐν τῇ ὑστεροφημίᾳ του διὰ τὰ Μιχαηλαγγελικὰ τοιχογραφήματά του.

Ποία δὲ ἔκπληξις κατέλαβε τοὺς θαυμαστὰς τοῦ Ροντέν, ὅταν ἐγνώσθη, ὅτι ὁ ἰσχυρὸς δημιουργὸς τῆς σμίλης θὰ καταγείνῃ καὶ εἰς τὴν τοιχογραφίαν, ὅτι ἐσκέπτετο νὰ ἀναγεννήσῃ μίαν τέχνην, ἥτις, ἐν Γαλλίᾳ τοὐλάχιστον, ἔδυσε πρὸ χρόνων, ἐνῷ εἰς ἄλλας χώρας ὁλοσχερῶς ἐξέλιπεν.

Ὁ Ροντὲν εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις θὰ καταπλήξῃ τοὺς συγχρόνους του, καίτοι ἡ τέχνη τοῦ τοιχογραφήματος ἐξέλιπεν ἤδη ἐντελῶς, ἀφοῦ ἤκμασε, πλησιάσασα τὴν φύσιν, ἐν τῇ ἀΰλῳ αὐτῆς ἐκφράσει, κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν. Ἀλλ' ἡ ἔκπληξις αὕτη μόνον διὰ τὴν παροῦσαν γενεὰν προορίζεται, διότι ἡ Παρισινὴ ἀτμόσφαιρα, πάντοτε ὑγρά, καταστρέφει ὁλοσχερῶς πᾶν τοιχογράφημα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ παραδείγματα πρόσφατα. Τοιχογραφήματα, ζωγραφηθέντα ἐπὶ τοῦ προστυλίου μιᾶς ἐκκλησίας πλησίον τοῦ Λούβρου πρὸ εἰκοσιπενταετίας, σήμερον ἀπελείφθησαν ἐντελῶς.

Ἐν τούτοις, οἱ θαυμασταὶ τοῦ Ροντέν, οἵτινες πιστεύουσιν εἰς τὴν πυξίδα τοῦ χρωστῆρός του ὡς καὶ εἰς τὴν σμίλην του, ἀναμένουσι νὰ δημιουργήσῃ θαύματα.

Ἀλλ' αἱ ὑγραὶ ἀπατμίσεις τοῦ Σηκουάνα θὰ ἐπιτρέψουν μετὰ πάροδον τριακονταετίας εἰς τοὺς νεωτέρους θαυμαστὰς τοῦ Ροντὲν νὰ ἀποθαυμάσωσι τὰ τοιχογραφήματά του;

Π. Η.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

FR. DE SIMONE BROUVER — ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Συμβαίνει πολλάκις εἰς κοινωνίας, τῶν ὁποίων τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν διαφέρον δὲν εἶνε ἀνεπτυγμένον, ἡ νὰ παραγνωρίζωνται καὶ νὰ μὴ ἐκτιμῶνται κατ' ἀξίαν οἱ ἐν αὐταῖς τυχὸν ὑπάρχοντες ἄξιοι λόγου ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχναι καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἢ τἀνάπαλιν νὰ ἐπαινῶνται καὶ ἐκθειάζωνται αἱ μετριότητες. Ὀλίγοι ἀγνοοῦσιν ὅτι τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ δαιμονίου Σαίξπηρ μόνον μακροὺς χρόνους μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἐξετιμήθησαν· ἀλλ' ἐπίσης εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν Βυζαντίῳ ὁ Γεώργιος Πιτίδης παρεβάλλετο πρὸς τὸν Εὐριπίδην!

Ὅτι τὰ ἄτοπα ταῦτα φυσικὸν ἦτο νὰ παρατηρῶνται καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀκατασκευάστῳ ἀκόμη κοινωνίᾳ, τοῦτο θὰ προσεδόκα τις ἐκ τῶν προτέρων, ἀποδεικνύεται δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ἢ τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδεμία ἐδίδετο προσοχὴ εἰς τὰ δημοτικὰ ἡμῶν ᾄσματα, ὅτι δὲ μόνον ἀφοῦ ἐξέδωκεν αὐτῶν ἱκανὰ ὁ Fauriel καὶ ὁ Marcellus, ἀφοῦ ἐξῆρε τὴν ἀξίαν αὐτῶν ὁ Fauriel καὶ μετέφρασεν ἔνια εἰς τὴν Γερμανικὴν ὁ πολὺς Göthe, τότε πρῶτον ἐνοήσαμεν καὶ ἡμεῖς ποῖοι θησαυροὶ περιείχοντο ἐν αὐτοῖς; Μήπως καὶ αὐτὴ ἡ ποίησις τοῦ μεγάλου Σολωμοῦ ἠξιώθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Βασιλείῳ τῆς τιμῆς τῆς ὁποίας ἦτο ἀξία; Ἂν λοιπὸν ἡ σήμερον παιδευομένη ἐν τοῖς ἡμετέροις σχολείοις γενεὰ ἢ ἄλλη τις βραδύτερον θελήσῃ νὰ ἐξακριβώσῃ τίνες ὑπῆρξαν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα παρ' ἡμῖν ποιηταί, πεζογράφοι, γλύπται, ζωγράφοι, ἀρχιτέκτονες κλπ. τίνα τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τίς ἡ καλλιτεχνικὴ ἀξία ἑκάστου τούτων, περὶ πάντων τούτων θὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ μάθῃ τι ἀκριβὲς καὶ βέβαιον. Τὰ ὀνόματα Τυπάλδος, Μαρκορᾶς, Μαρτζώκης, Λύτρας, Γκύζης, Βολωνάκης, Σῶχος, Βροῦτος, Καυταντζόγλους, Τσίλλερ, κλπ. θὰ ἀκούσουν ἴσως ποτὲ ὡς προϊστορικοὺς θρύλους, ἀτύλληπτα, ἀμυδρὰ καὶ ἀόριστα.

Ἐνῷ δὲ τὰ ἡμέτερα τοιουτοτρόπως ἔχουσιν, εὔκολον εἶνε νὰ νοήσῃ τις πόσῃ ὀφείλεται ἐθνικὴ εὐ-

γνωμοσύνη εἰς τοὺς εὐγενεῖς ἐκείνους ξένους σοφούς, ὅσοι ἐκ καλαισθητικοῦ διαφέροντος κρίνουσι τὰ ἡμέτερα ἄξια προσοχῆς, μελετῶσιν. ἀναλύουσιν αὐτά, καὶ αὐτοὶ διδάσκουσι περὶ αὐτῶν οὐ μόνον τούς ὁμοεθνεῖς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς. Διότι δι' αὐτῶν πρῶτον κατορθοῦται νὰ μάθωμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ παρ' ἡμῖν πολλὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα πολλῆς τιμῆς καὶ μελέτης ἄξια, καὶ ὅτι δυνάμεθα πολλὰ νὰ διδαχθῶμεν καὶ ἀπολαύσωμεν ἐκ τῆς γνώσεως αὐτῶν.

Τὸ γνησίως φιλελληνικὸν τοῦτο ἔργον ἀσμένως βλέπομεν ἐκτελούμενον ἀπὸ τοῦ 1904 ἀδιακόπως ὑπὸ τοῦ ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας λογίου Φραγκίσκου δὲ Σιμόνε Μπροῦβερ. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀσχολεῖται, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ πολλοῦ περὶ τὴν νέαν ἡμῶν λογοτεχνίαν καὶ πάσῃ δυνάμει προσπαθεῖ νὰ καταστήσῃ γνωστὰ τοῖς Ἰταλοῖς τὰ παρ' ἡμῖν λόγου ἄξια προϊόντα αὐτῆς. Ἐπὶ τοῦτο δὲ μεταφράζει, κρίνει καὶ ἀναλύει αὐτά, ἐκδίδει Χρηστομάθειαν ἐν ᾗ περιέχονται λαμπρά τινά πεζὰ καὶ ποιητικὰ τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, ἐπ' ἐσχάτων δὲ ἐξέδωκε καὶ μονογραφίαν πλείστου λόγου ἀξίαν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ ἡμετέρου κ. Στεφάνου Μαρτζώκη. ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Ἀκαδημίας dei Lincei (Un poeta Italo-Greco Stefano Marjokis, Roma 1911).

Ἐν ταύτῃ ἐκτίθησι κατὰ πρῶτον ἐπιμελῶς τὰ κατὰ τὸ γένος καί τὸν βίον τοῦ ποιητοῦ, ἔπειτα ἐξετάζει καὶ ἀναλύει μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ ἀκριβείας τὸ πλούσιον ἔργον αὐτοῦ, δεικνύει πανταχοῦ τὸ βαθὺ καὶ λεπτὸν αἴσθημα, τὴν φιλοσοφικὴν σκέψιν, τὴν περὶ τοῦ κόσμου θεωρίαν, τὴν δύναμιν τᾶς φαντασίας κλπ. κλπ. τοῦ ποιητοῦ. Τοιαύτη λεπτομερὴς καὶ βαθεῖα κρίσις καταδεικνύουσα καὶ ἐξαίρουσα τὰς ἀρετὰς τοῦ ἐξεταζομένου ποιητοῦ τιμᾷ οὐχ ἧττον καὶ τὸν ἐξετάζοντα, ἀποδεικνυόμενον οὕτω βαθὺν παρατηρητὴν καὶ ἀξιώτατον κριτὴν τῶν τοιούτων.

Πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μετεφράζετο ὁλόκληρος ἡ μελέτη αὕτη τοῦ κ. Σιμόνε Μπροῦβερ καὶ ἐδημοσιεύετο ἔν τινι ἐφημερίδι, ἵνα ἴδωσι καὶ οἱ ἡμέτεροι πῶς κρίνεται καὶ ἐκτιμᾶται ὑπὸ γνησίων κριτικῶν ἡ ποίησις τοῦ φίλου ποιητοῦ, μάθωσιν ὅτι ὁ μετριόφρων, ὁ ἀγαπῶν πάντοτε τὴν σιωπηρὰν καὶ ἀθόρυβον ἐργασίαν καὶ προτιμῶν μᾶλλον νὰ ἀγνοῆται ἢ νὰ ἐγείρῃ περὶ ἑαυτὸν θόρυβον, ἔχει ἐκτελέσει ἔργα ἀξιολογώτατα καὶ ὅτι δὲν θὰ εἶνε μὰ τὴν ἀλήθειαν ἀπώλεια χρόνου, ἂν εὐαρεστηθῶσι νὰ μελετήσωσιν αὐτά.

Γ. Ν. ΧΑΤΖΗΔΑΚΙΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἐκ Ρώμης.

Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν ἐν Τίβολι, ἐπισκέπται ἀρχαιόφιλοι, ἐπισκεφθέντες τὴν ἐκκλησίαν San Silvestro *παρετήρησαν ὑπὸ τὸ τοίχωμα ἐπιμήκη σχήματα βαθυτέρου χρωματισμοῦ προξενοῦντα τὴν ἀμυδρὰν ἐντύπωσιν ἁγιογραφιῶν Βυζαντινῆς σχολῆς. Οἱ φιλομαθεῖς ἐπισκέπται εἰδοποίησαν τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος ἐστάλη ἀμέσως πρὸς μελέτην ἐπὶ τόπου. Μετὰ κόπων ἐπιμόχθων ἦλθεν εἰς φῶς, ἐδῶ εἰς στέφανος ἁγίου, ἐκεῖ εἰς σταυρὸς καὶ ἀλλαχοῦ ἓν ἔνδυμα· δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πλέον, ὅτι ὑπὸ τὴν ἄξεστον ἄβεστον ὑπῆρχε τέχνη καὶ ἴσως ἀξία λόγου-Κοπιωδεστάτη καὶ δαπανηροτάτη ὑπῆρξεν ἡ ἐργασία· μόλις δὲ σήμερον, μετὰ δύο ἐτῶν κόπους δύναται νὰ κριθῇ ἡ ἀξία τῶν ἐλθόντων εἰς φῶς ἀριστουργημάτων καὶ θὰ παρέλθῃ ἴσως πολὺς καιρός, μέχρις οὗ τὸ κοινὸν ἀπολαύσῃ τὰ νέα αὐτὰ εὑρήματα, διότι ἐν τῇ οἰκτρᾷ καταστάσει εἰς ἣν ἀνευρέθησαν ἀπαιτοῦν ἐργασίαν ἐπίμονον καὶ εἰδικήν. Τὸ κυρίως ἑλκῦον τὴν προσοχὴν εἶνε αἱ ἁγιογραφίαι αἱ παριστῶσαι τὸν βίον Κωνσταντίνου τοῦ Αὐτοκράτορος ἀσπαζομένου τὸν Χριστιανισμόν· ἐπίσης ἄξιαι λόγου εἶνε αἱ ἀπεικονίζουσαι τοὺς προφήτας καὶ ἡ θεία μορφὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχοντος ἐκ δεξιῶν τὸν Ἀπόστολον Παῦλον καὶ ἐξ ἀριστερῶν τὸν Ἀπόστολον Πέτρον. Αἱ ἁγιογραφίαι, ἀληθῆ ἀριστουργήματα Βυζαντινῆς τέχνης, εἶνε ἴσως ἀνώτεραι καὶ αὐτῶν τῶν εὑρεθέντων ἐν τῇ παρὰ τὸν* Foro Romano *ἐκκλησίᾳ* Santa Maria antiqua· *χρονολογοῦνται δὲ περὶ τὸ 11.00—1100. Λυποῦμαι διότι δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ δώσω λεπτομερῆ περιγραφήν. Ἡ ἐπίσκεψις ὡς καὶ πᾶν δημοσίευμα εἶνε ἀπηγορευμένα, ὡς μὴ περατωθείσης τῆς ἐργασίας· ἡ σύντομος δὲ αὕτη ἀναγγελία γίνεται χάριν τῆς «Πινακοθήκης», ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἄλλοτε τελειοτέρας.*

Μ. Ἰγγλέση

*

Ὁ ἱμπρεσσιονισμὸς θριαμβεύει καὶ ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ καλλιτεχνικὴ κίνησις ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἔχει λάβει δύο ὁδούς, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἱμπρεσσιονισμοῦ καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ ὑστεροϊμπρεσσιονισμοῦ. Ἡ βάσις τῶν δύο τούτων σχολῶν εἶνε ἡ ἁπλῆ, ἡ φυσικὴ πινελιὰ τῶν ἀντικειμένων. Καὶ ἡ μὲν σχολὴ τοῦ ἱμπρεσσιονισμοῦ στηρίζεται ἐπὶ τῆς πρωτοβουλίας καὶ τοῦ νεωτερισμοῦ τοῦ φωτός, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπὶ τοῦ χρωματισμοῦ. Οἱ ὀπαδοὶ τῶν σχολῶν τούτων μαθηταὶ τοῦ Μακὲτ καὶ Γκόκ, ὠργάνωσαν τελευταίως ἔκθεσιν εἰς τὸ σχολεῖον Δούσκαν ἐν Φραγκφούρτῃ. Εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν νεωτεριστῶν τούτων, ἰδίως εἰς τὰς σιλουέττας τῶν γυναικῶν, διακρίνει κανεὶς τὴν προσπάθειαν τῶν καλλιτεχνῶν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς φυσικῆς μορφῆς τῶν σωμάτων. Ὁ σκοπὸς ἐν γένει τῆς σχολῆς ταύτης, ἡ ὁποία εὗρε τόσους ἐχθροὺς ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, εἶνε νὰ δημιουργήσῃ μίαν τέχνην, μὴ ἐξερχομένην τῶν ὁρίων τοῦ χρώματος καὶ τῆς μορφῆς νὰ ἀποδώσῃ δὲ τὴν φυσικὴν μορφὴν τῶν ἀντικειμένων καὶ ἰδίως τῆς γυναικός. Προσεχῶς ἀναγγέλλεται καὶ τὸ ἄνοιγμα ἐκθέσεως ἱμπρεσσιονιστῶν ἐν Βερολίνῳ.

*

Ὁ μάγος βιολιστὴς Φλόριζελ φὸν Ρέυτερ, ὃν ἐγνώρισαν παιδίον οἱ Ἀθηναῖοι, διάσημον ἔκτοτε καλλιτέχνην, μᾶς ἐπεσκέφθη διὰ τελευταίαν φοράν, διότι παύει πλέον τὰς περιοδείας του διορισθεὶς καθηγητὴς εἰς τὸ Ὠδεῖον Βερολίνου. Κατὰ τὴν δοθεῖσαν συναυλίαν ἔπαιξε τοῦ Μόζαρτ τὸ κονσέρτο Νο 3, τοῦ ὁποίου τὸ rondo *ἀπεδόθη ἔξοχα. Ἤρεσε πολὺ ἡ Μέλισσα τοῦ Σοῦμπερτ καὶ τὸ α' μέρος τοῦ κονσέρτου εἰς* re majeur *τοῦ Παγανίνι.*

*

— Τὴν 23 Ἀπριλίου γενήσονται ἐν Λαμίᾳ ἐν τῇ ἱστορικῇ θέσει Ἀλαμάνα τὰ ἀποκαλυπτήρια προτομῆς τοῦ Ἀθανασίου Διάκου.

— Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βολωνίας, τὸ ἀρχαιότερον ὅλων τῶν Πανεπιστημίων τῆς ὑφηλίου, ἀνεκοίνωσε πρὸς τὴν Πρυτανείαν τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων, ὅτι θὰ ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Ἀνατολιστῶν καὶ εἰς τὰς ἑορτάς, αἱ ὁποῖαι ὀργανοῦνται ἐπὶ τῇ 75 ἀμφιετηρίδι τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου.

— Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ηὐδόκησεν ὅπως παραχωρήσῃ τὸ Βασιλικὸν Θέατρον δι' ἔκτακτον παράστασιν τοῦ «Οἰδίποδος Τυράννου» ἥτις θὰ δοθῇ τὸ Πάσχα, πρὸς τιμὴν τῶν ξένων ἐπιστημόνων.

*

Ἡ ἐπὶ τοῦ Οἰκονομείου κληροδοτήματος ἐν Τεργέστῃ ἐπιτροπὴ προεκήρυξε τὸ ἐτήσιον βραβεῖον 2,000 δρ. δι' ἔργον, σύγγραμμα ἢ καλλιτέχνημα, περιποιοῦν τιμὴν εἰς τὸ Ἕλλην. Ἔθνος. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑποβάλωσι αἴτησιν διὰ βράβευσιν δέον νὰ ἀπευθυνθῶσι μέχρι τῆς 29 Φεβρουαρίου πρὸς τὴν ἐν Τεργέστῃ Ἑλλην. κοινότητα.

*

Εἰς τὴν αἴθουσαν «Ντρουὲ» ἐν Παρισίοις ἔγινε πρότινων ἡμερῶν ἔκθεσις εἰκόνων ζωγραφικῆς. Ἐκ τῶν ἀπείρων εἰκόνων τὴν μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμον τὰ ἔργα ἰδίως τοῦ Ἄϊδεν, ὁ ὁποῖος ἐκηρύχθη πλέον ὀπαδὸς τοῦ ἔργου τοῦ Πουσσέν, τὸν ὁποῖον μιμεῖται.

Ὁ «Ἐγκαταλειφθεὶς Παράδεισος», αἱ «Λουόμεναι» μὲ τὰ βαθέα καὶ σοβαρὰ χρώματά των, μὲ τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμῶν, μὲ τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν τοπείων, ἀναδεικνυουν ζωγράφον, ὁ ὁποῖος ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν φύσιν, παραμένων οὕτως ὀπαδὸς τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τῆς Ἀναγεννήσεως.

*

Ἀνεβιβάσθη ἐν Βερολίνῳ ἐπὶ τῆς σκηνῆς διὰ πρώτην φορὰν ἡ «Μουσικὴ Συμφωνία» τοῦ μουσικοῦ Φρὰνς Φέρβαϊντ. Τὸ ἔργον τοῦτο, εὐ ὁποῖον ὁ ἀποθανὼν μουσικὸς συνέθεσε κατὰ τὸ 1845, ἤρεσε ὑπερβολικὰ καὶ θεωρεῖται πλέον ἀνάλογον πρὸς τὰ κλασικὰ δοκίμια τοῦ Μπετόβεν καὶ Σοῦμπερτ. Ἡ κλιμακωτὴ καὶ θελκτικὴ συμφωνία τῶν τόνων, ἡ πρωτοτυπία καὶ ἡ δημιουργία του εἰς τὴν ἐφεύρεσιν, ἀπεκάλυψαν πρώτης τάξεως τάλαντον, τὸ ὁποῖον ἔμεινε λησμονημένον ἐπὶ τόσον χρόνον. Ἤδη, μετὰ τὴν καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν του, θὰ παιχθῇ τὸ ἔργον ἐπανειλημμένως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γερμανικὰς πόλεις.

Καὶ οὕτω πτερυγίζει ἡ δόξα μετὰ θάνατον εἰς τὸν ὑπέροχον αὐτὸν μουσικόν, τὸν ὁποῖον ἡ μοῖρα κατεδίκασεν εἰς τὴν ἀφάνειαν.

*

Ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ ἐγένετο ἡ δεξίωσις τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Ἐρρίκου δὲ Ρενιέ, ποιητοῦ διαδεχθέντος τὸν Μελχιὸρ δὲ Βογκέ.

— Ἀπέθανε ἐν Παρισίοις ὁ μέγας ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ τῆς Γαλλίας καὶ διάσημος θεολόγος πατὴρ Ὑάκινθος Λουαζόν, ἐν ἡλικίᾳ 85 ἐτῶν.

*

Ἡ ἔκθεσις τῶν ἔργων τοῦ κ. Μποκατσιάμπη περιέλαβε 44 πίνακας, ἐλαιογραφίας, ὑδατογραφίας, κρητιδογραφίας, ἐκ τῶν ὁποίων 20 ἦσαν νέαι. Ἐκ τούτων ἠγοράσθησαν τινὲς ὑπὸ τῶν κ.κ. Μπασιά, Κύρου, Παμπούκη, Γεωργακοπούλου κλπ. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἔργων ὁ κ. Μποκατσιάμπης θὰ στείλῃ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἀμστελοδάμου τὰς ἑξῆς εἰκόνας: Δάσος, Ἐλαιοτριβεῖον, Ὑμηττός, Ἀκρόπολις.

*

Διατρίβει ἐν Ἀθήναις ὁ ἀνδριαντοποιὸς κ. Μάριος Σαέν, εἷς τῶν γνωστοτέρων Γάλλων γλυπτῶν. Κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν του ἐξετέλεσε διαφόρους προτομάς, ἐν οἷς τοῦ στρατηγοῦ Ἐντοῦ ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως ἐκ φωτογραφίας. Ὁ Γάλλος καλλιτέχνης ὡς ἐκ τῶν παραγγελιῶν θὰ παρατείνῃ τὴν διαμονήν του.

*

Ἐν στενοτάτῳ κύκλῳ θὰ δοθῇ προσεχῶς ὑπὸ τοῦ Ὁμίλου Ἐρασιτεχνῶν εἰς τὸ foyer *τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου μία ἔκτακτος συναυλία. Ὁ Βασιλόπαις Χριστόφορος θὰ ἀκουσθῇ εἰς μουσικὸν τεμάχιον διὰ τέσσαρα κλειδοκύμβαλα καὶ θὰ ἔχῃ ὡς συνεκτελεστὰς τὸν συνθέτην κ. Σαμάραν, τὸν κ. Μαρσίκ τοῦ Ὠδείου, καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ Ὁμίλου κ. Ι. Ψαρούδαν.*

*

Θεατρικὴ κίνησις.

Τὸ Ἑλλ. μελόδραμα ἐπανῆλθε καὶ θὰ δώσῃ παραστάσεις τινὰς ἐνταῦθα.— Ἡ δεσπ. Κοτοπούλη περαιώσασα τὰς ἐν Ἡρακλείῳ τῆς Κρήτης παραστάσεις ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας. Τὴν Τεσσαρακοστὴν θὰ παίξῃ εἰς Βόλον.— Εἰς Σῦρον θὰ μεταβῇ ὁ ἤδη ἐν Κ)πόλει θίασος Νίκα.— Ἡ Κυβέλη ἐκ Σμύρνης θὰ μεταβῇ εἰς Μιτυλήνην καὶ κατόπιν εἰς Κ)πολιν.— Ἡ Ἑλλ. ὀπερέττα Λαγκαδᾶ παριστάνει εἰς Θεσσαλονίκην. Ἀργότερα θὰ μεταβῇ εἰς Καβάλλαν.— Ὁ θίασος τῆς κ. Β. Στεφάνου ἐκ Μιτυλήνης θὰ μεταβῇ εἰς Σάμον.— Ἡ ὀπερέττα Παπαϊωάννου ἐξακολουθεῖ τὰς παραστάσεις εἰς Βραΐλαν.

*

Ὁ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Οὐρμπὶ ὡμίλησεν ἐν τῇ Στρατιωτικῇ λέσχῃ Ἀθηνῶν περὶ τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως, ὡς τὴν ἐξύμνησεν ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ.

*

Εἰς τὸ Παρισινὸν θέατρον Châtelet *ὁ κ. Ραϋμόνδος Δοῦγκαν, μετὰ τῆς Ἑλληνίδος συζύγου του, τῆς νύμφης του καὶ μετὰ τῶν μαθητῶν του ἤνοιξαν μίαν «Ἑλληνικὴν σαιζὸν» μὲ παράστασιν τῆς «Ἠλέκτρας», μὲ χορὸν καὶ μὲ τὴν αὐθεντικὴν μουσικήν. Κατὰ Σάββατον ἐπὶ ἕνα μῆνα μέχρι τέλους Φεβρουαρίου θὰ ἀναπαριστοῦν τὴν Ἑλλ. τέχνην, ἀνασυσταθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν διὰ κινήσεων καὶ στάσεων. Ὁ κ. Δοῦγκαν εἶνε φιλόλογος, μουσικογράφος, διαλέκτης, ἔχων βαθυτάτην ἀντίληψιν τοῦ ἀρχαίου Ἑλλ. κοσμου. Τὸ ζεῦγος Δοῦγκαν ἐκτελεῖ καὶ ἀρχαίαν Ἑλλ. μουσικὴν μὲ αὐλὸν καὶ λύραν.*

*

Ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ οἰκοτροφείου, ἐδόθη ἐν ἐκλεκτῇ ὀμηγύρει ἐν τῷ Βασιλικῷ θεάτρῳ Ἀθηνῶν ὁ «Νικηφόρος Φωκᾶς», πεντάπρακτος τραγῳδία τοῦ κ. Ἀρ. Προβελεγγίου. Καίτοι τὸ θέμα ἱστορικῶς παρεῖχε ἔκτασιν εἰς τὴν ἔμπνευσιν, ὁ ποιητὴς ἐφάνη πολὺ ὑποδεέστερος τῶν προσδοκιῶν. Τὸ ἔργον μακρόν, μὲ σκηνὰς ἄνευ ἐνδιαφέροντος, δὲν ἔκαμε καμμίαν ἐντύπωσιν, συντελέσαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ θιάσου, ἐντελῶς ἀμελετήτου. Ἀλλὰ καὶ ἡ πενιχρότης τῶν σκηνογραφιῶν καὶ τοῦ ἱματισμοῦ ἐν γένει, συνέβαλον εἰς τὴν ἀποτυχίαν. Ἡ ἐπιτυχία ἀφορᾷ τὸν σκοπὸν μόνον τῆς παραστάσεως, σκοπὸν κατ' ἐξοχὴν εὐγενῆ, πατριωτικόν, φιλανθρωπικόν.

Τὸ ἔργον μετεῖχε καὶ αὐτὸ τοῦ Ἀβερωφείου διαγωνισμοῦ, ὅστις ἤρξατο οὕτω μὲ οἰωνοὺς ἀποθαρρυντικούς.

*

Εἰς ἓν παιδάκι μόλις ἓξ ἐτῶν ἐξεδηλώθη ἔξοχον μουσικὸν τάλαντον. Ὀνομάζεται Βίλυ Φερὲρ καὶ ἔμενεν εἰς μίαν πόλιν τῆς Μεσημβρινῆς Γαλλίας ὅπου τὸ ἀνεκάλυψεν ὁ Μπάνελ ὁ ὁποῖος τὸ ἐπῆγε στὸ Παρίσι. Ἀμέσως ἔγινε διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας εἰς τὸ Φολὶ Μπερζὲρ, Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐξαετοῦς αὐτοῦ παιδίου νὰ διευθύνῃ ὀρχήστραν ἀπὸ 80 ὄργανα μὲ μοναδικὴν ἀκρίβειαν, διήγειρε τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ στήλας ὁλοκλήρους ἀφιέρωσαν περὶ αὐτοῦ τὰ Γαλλικὰ περιοδικά.

Εἶνε μοναδικὴ ἡ πεποίθησις μὲ τὴν ὁποίαν προσέχει εἰς τὴν ἐλαχίστην λεπτομέρειαν, εἰς τὸν χρωματισμόν, εἰς τὸν ρυθμόν. Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἐκέρδισε 40,000 δρ.

*

Εἰς τὸ θέατρον «Κόβεντ Γκάρντεν» τοῦ Λονδίνου παρεστάθη μετ' ἐκτάκτου σκηνικῆς λαμπρότητος ὁ «Οἰδίπους Τύραννος» τοῦ Σοφοκλέους, κατὰ μετάφρασιν τοῦ

ἑλληνιστοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ὀξφόρδῃ Πανεπιστημίου κ. Τζίλμπερτ Μώρραιη.

Τὸ θέατρον ἦτο ὑπερπλῆρες θεατῶν. οἵτινες ἐχειροκρότησαν τὸ ἔργον μετὰ φρενίτιδος ἐνθουσιασμοῦ.

★

Ἀσθενεῖ σοβαρῶς ὁ διαπρεπέστατος συγγραφεὺς τῆς Σουηδίας Αὔγουστος Στρίνταμπεργ.

Ἐν τούτοις εἰς τὰς 22 Ἰανουαρίου οἱ Σουηδοὶ ἑόρτασαν τὰ γενέθλια τοῦ μεγάλου αὐτῶν συγγραφέως δωροῦντες συνάμα αὐτῷ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς του ποσὸν 25,000 δρ.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅλα τὰ θέατρα ἐν Σουηδίᾳ παρέστησαν τὰ καλλίτερα ἔργα τοῦ Στρίντμπεργ.

Ἡ ἰδέα ἀξιέπαινος, δυστυχῶς ὅμως ἀργά. Καθ' ὅσον ὁ μέγας οὗτος συγγραφεὺς ἔζη ὡς πένης καὶ δυστυχὴς· οὐδεὶς ἐνδιαφέρετο εἰς τὴν Σουηδίαν διὰ τὴν τύχην του. Ὁ Σουηδικὸς τύπος καὶ ἡ κριτικὴ μετὰ δριμύτητος προσεπάθουν νὰ καταστήσωσι τὴν ζωὴν τοῦ ποιητοῦ δυσχερεστέραν καὶ πικροτέραν.

Τὰ γερμανικὰ καὶ ρωσσικὰ θέατρα προετοιμάζοντα. ἐπίσης ὅπως χαιρετήσωσι αὐτὴν διὰ τὴν ἑορτήν του.

Ἦτο ἀνάγκη ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀξία αὐτοῦ παρ' ὅλον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον παρὰ τῶν συμπατριωτῶν του.

★

Ἡ Τέρρεν, ἡ περίφημος ὑψίφωνος τῆς Βιεννάιας ὀπερέττας, ἡ θριαμβεύσασα ὡς «Εὔθυμος Χήρα» καὶ ὡς «Πριγκήπισσα δολλαρίων» ἡ συμπαθεστάτη παρὰ τῷ Ἀθηναϊκῷ κοινῷ, ἡ πρώτη γνορίσασα εἰς αὐτὸ τὰς νέας ὀπερέττας τῆς Βιέννης, ἀπέθανεν.

★

Ἡ τρίτη συναυλία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κονϊντέτου ἀφιερώθη εἰς τὴν Γαλλικὴν μουσικήν. Τὰ εἰς φα ἔλασσον κονϊντέτο τοῦ Φράνκ, ἐκ τῶν μεγαλειτέρων μουσουργῶν τῆς Νεογαλλικῆς Σχολῆς τοῦ ἀποκληθέντος Μπὰχ τῶν Γάλλων, εἶνε ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἔργα τῆς μουσικῆς δωματίου, μορφῆς πρωτοτύπου καὶ νεωτεριζούσης, ἐμπνευσθὲν ἀπὸ τὰ Πάθη τοῦ Σωτῆρος. Τὸ Κονϊντέντο εἰς λα ἔλασσον τοῦ Σὰνς εἶνε ἀπὸ τὰ πνευματωδέστερα ἔργα τοῦ διακρινομένου διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τέχνην Γάλλου μουσουργοῦ. Τὸ ἀ. μέρος συνδυάζει δύναμιν καὶ χάριτα· τὸ andante μελωδικώτατον μεταπίπτον εἰς ἓν χαρακτηριστικὸν Schcerzo. Τὸ finale ἐξελίχθη μὲ μεγάλην τέχνην. Ἡ τετάρτη καὶ τελευταία συναυλία θὰ περιέχῃ ἔργα τῆς Ρωσσικῆς τέχνης.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου προθύμως συνέπραξε, τραγουδήσασα δύο ἄσματα τοῦ Φράγκ καὶ τὴν «Μνηστὴν τοῦ Τυμπανιστοῦ» τοῦ Σὰν-Σανς, τὸ θαυμάσιον δραματικὸν ποίημα τοῦ Οὐγκώ

★

Ἡ ὡραιοτέρα συναυλία τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ δοθεῖσα συμμετοχῇ τῆς δεσπ. Ἐλπίδος Καλογεροπούλου. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας τὴν «Ἡρωϊκὴν συμφωνίαν», τὴν μεγαλειτέραν σύνθεσιν τοῦ Μπετόβεν. Καὶ ἐν τῷ συνόλῳ καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἡ ὀρχήστρα, χάρις εἰς τὸν διευθυντήν της κ. Μαρσίκ, κατώρθωσε νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰς τεχνικὰς δυσκολίας. Εἰς τὸ allegro con brio δεξιῶς ἐξετέλεσε τὴν μεταστροφὴν καὶ ἐξεδήλωσε τὰς δυναμικὰς ἀντιθέσεις τῶν τριῶν χρωμάτων μὲ τὰς ζωηρὰς ἀποχρώσεις. Τὸ adagio, τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ἐπικήδειον ἐμβατήριον, ἀπὸ τοῦ ἐλαφροῦ θλιβεροῦ τόνου εἰς do ἔλασσον μέχρι τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ πολεμικοῦ θέματος τῆς fuga, ἡ ὁποία συμβολίζει τὴν μέλλουσαν κρίσιν μὲ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ πρῶτον θέμα διακοπτομένην ἀπὸ λυγμοὺς βιολιῶν καὶ ἀναστεναγμοὺς τῶν βαθυχόρδων ὀργάνων, ἀπεδόθη μὲ αἴσθημα καὶ δύναμιν. Εἰς τὸ scherzo ἐνεφανίσθη χαρακτηριστικὴ ἡ θέλησις ἀπὸ τοῦ ψιθύρου μέχρι τοῦ μεγάλου θορύβου. Τὰ κόρς ἔδωσε πολὺ συμπαθητικὴν χροιὰν εἰς τὸ trio. Τὸ finale ζωηρότατον μὲ τὰς ἐξόχους variations, μία ἀποθέωσις τοῦ μεγάλου ἀνθρώπου. Αἰσθάνεταί τις μίαν ἀπήχησιν τῆς ψυχῆς τοῦ Ναπολέοντος, ὅπως τὴν ἐφαντάσθη ὁ συνθέτης τῶν Ἐννέα Μουσῶν.

Ἡ δεσποινὶς Ἐλπὶς Καλογεροπούλου ἔψαλε τὸ «Ah! perfide parjure!» τοῦ Μπετόβεν, ἀποδώσασα ζωγραφικώτατα τὴν τραγικωτέραν εἰκόνα τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ ἔρωτος. Τὸ ρετσιτατίβο της εἶχε δύναμιν, πάθος, χαρακτῆρα, ἡ ἄρια τρυφερὰν μελαγχολίαν καὶ τὸ στρέτε τὴν ὁρμὴν τῆς ἀπελπισίας καὶ ἀπογοητεύσεως. Ἐθαυμάσθη τὸ τεμπεραμέντο καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἀντίληψις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἐπίσης ἔψαλε δύο ὡραίας τοῦ Σοῦμπερτ μελωδίας, τὰς ὁποίας καὶ ἄλλοτε ἐτραγούδησε. Ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε δύο χαριτωμένα τεμάχια τοῦ Berlioz ἓν συντομώτατον, τὸ Μπαλλέτο τῶν Συλφίδων, παραστατικώτατον, ὡς ἐπίσης τοιοῦτον ἦτο καὶ τὸ Menuet des Follets μὲ τὴν γοητευτικὴν καὶ ποιητικωτάτην μουσικήν, τὴν ἄλλοτε θωπεύουσαν τὴν ἀκοὴν ὡς χνοῦς καὶ ἄλλοτε διὰ ταχυτάτης διελάσεως δονούσης τὴν καρδίαν εἰς ἀκρόαμα μυστηριῶδες καὶ φαντασμαγορικόν. Κατόπιν ὁ Γλοὺκ, ὁ ὑπέροχος καὶ γλυκὺς ἑρμηνεὺς τοῦ ἀρχαϊκοῦ μεγαλείου κατεκήλησε τὸ ἀκροατήριον μὲ δύο σκηνάς, μίαν ἐκ τοῦ «Ὀρφέως» παιχθεῖσαν καὶ ἐν προηγουμένῃ συναυλίᾳ καὶ μίαν ἄλλην τῆς «Ἰφιγενείας», ἣν ἔψαλε τελειότατα ἡ δ. Καλογεροπούλου. Παρουσίασε μίαν ψυχὴν γνησίως Ἑλληνικήν, ἐν ἠθοποιητικὸν ἄσμα, προκαλέσασα ραγδαιότατα χειροκροτήματα. Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μὲ τὸ Οὐγγρικὸν ἐμβατήριον τοῦ Μπερλιόζ.

★

Τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους ἔκαμεν ἐν ἀνέλπιστον δῶρον εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἡ πεφημισμένη Ἑλληνὶς καλλιτέχνις δεσποινὶς Ἐλπὶς Καλογεροπούλου· Τὴν ἀφιξίν της. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ Ἀθῆναι ἀπήλαυσαν δαψιλῶς τὸ ἄσμα της, διότι ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου ἀκάματος ἐτραγούδησεν εἰς ἰδιωτικὰς αἰθούσας καὶ εἰς συναυλίας, προκαλοῦσα πάντοτε καταιγίδα χειροκροτημάτων καὶ παντοίας ἐκδηλώσεις συμπαθειῶν.

Ἡ πρώτη συναυλία της ἀπετελεῖτο ἀπὸ 21 ἄσματα, τὰ ὁποῖα ἐτραγούδησεν χωρὶς τὴν παραμικρὰν κούρασιν, μόνη αὐτὴ ἐκτελέσασα τὸ μακρὸν πρόγραμμα· τραγούδια τοῦ Περγολέζε, τοῦ Σκαρλάτι, τοῦ Καλδαρᾶ, τοῦ Δουράντε, τοῦ Σάρρι,—μία ἐξέλιξις τῆς μουσικῆς ἀπὸ τοῦ 1649 μέχρι τοῦ 1816 ἐξελίχθη εἰς ἁρμονίαν χαρακτηριστικήν. Ἰδίως τὸ Ciciliana καὶ τὸ Ser corre ὑπῆρξαν γοητευτικά. Ἔψαλεν ἔπειτα μὲ ἄφθαστον μυστικοπάθειαν τὰ ἐξ θρησκευτικὰ ἄσματα τοῦ Μπετόβεν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Προσευχή, ὁ Θάνατος, καὶ ἡ Δύναμις ὑπερήρεσαν. Ἐπηκολούθησαν ἔπειτα ἄσματα τοῦ Μπάχ, τοῦ Μόζαρτ, τὸ Ἐπικήδειον τῆς Πολωνίας τοῦ Chopin, τὸ τόσῳ προσφιλὲς εἰς τὴν καλλιτέχνιδα, τοῦ Μπράμς, τοῦ Βορωδίν, τοῦ Φράγκ καὶ ἄλλων ἀκόμη, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἀνία τοῦ Πάθους κατὰ τὸν Ἁγ. Ματθαῖον τοῦ Μπάχ καὶ ὁ Σιδηρουργὸς τοῦ Μπράμς, ἐξετελέσθησαν ὑπερόχως. Ἡ σερενάτα τοῦ Ralakirew καὶ τὸ Θλιβερὸ τραγοῦδι τοῦ Duparc ἀπεδόθησαν μὲ μίαν βαθυτάτην μελογχολίαν, ζωηροτάτην δὲ καὶ ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν τὸ διὰ πρώτην φορὰν ἐκτελεσθὲν παρ' ἡμῖν Mandoline τοῦ Debussy. Χαριτωμένον ἀλλὰ καὶ δύσκολον, νεωτεριστικώτατον ἐν τῷ συνόλῳ. Ἡ συμπαθὴς καλλιτέχνις ἐτραγούδησε, ὡς νὰ μὴ ἤρκουν τὰ 21 τραγούδια, καὶ 2 Ἑλληνικὰ ἐκτὸς τοῦ προγράμματος.

Ἡ δευτέρα συναυλία της ἐδόθη ἐν ἀσφυκτικῇ συρροῇ ἐν τῷ Ὠδείῳ. Εἶχε πολλὴν τὴν ἀρχαιοπρέπειαν ἡ συναυλία αὕτη. Ἐτραγούδησε τὸν Ὕμνον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἔργον τῆς Γ' ἑκατονταετηρίδος, εὑρεθέντα τῷ 1893, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἄνωθεν τῶν λέξεων γεγραμμένων μουσικῶν σημάτων τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν Γάλλων Veil καὶ Reinach. Ἐπίσης διημήνευσε τὸν Ὕμνον εἰς τὴν Νέμεσιν, τῶν ἀρχῶν τοῦ Β' μ. Χ. αἰῶνος, ἀποδιδόμενον εἰς τὸν λυρικὸν ποιητὴν Μεσοδήμην.

Ἀπαραίτητον συμπλήρωμα ἐπῆλθον δύο ἄσματα τοῦ Γλούκ, ἡ μελωδία τῶν «Πολιορκημένων Κυθήρων» καὶ τὸ «Ὀρφικὸν μέλος». Μία ὠδὴ Σαπφικὴ τοῦ Μπράμς συνεπλήρωσε τὴν ἑλληνοπρέπειαν τῆς συναυλίας ἥτις ἔκλεισε μὲ ἐπαναλήψεις ἐκλεκτῶν τεμαχίων.

Ἀμφοτέρας τὰς συναυλίας ἐτίμησεν ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια.

Ἡ τρίτη συναυλία ὑπῆρξε θριαμβευτική. Δὲν ἐτραγούδησε μόνον τοῦ Σοῦμπερτ τρία τραγούδια καὶ ἓν δυσκολώτατον τοῦ Debussy Enfant prodique, τὸ ὁποῖον εὐτυχῶς ἠνοήθη καὶ ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, ἀλλὰ καὶ ὑπεκρίθη σκηνὰς ἀπὸ τὸν Βέρθερον τοῦ Μασσενὲ (Les Lettres) ἀπὸ τὸν Λόεγκριν (Rêve d'Elsas) καὶ ἀπὸ τὴν Κάρμεν τὸ Kabannera. Καὶ εἰς τὰ τρία αὐτὰ ἄσματα ἠθοποιΐας ἔδειξε ὄχι μόνον τὸ τάλαντον τῆς φωνῆς της, ἀλλὰ καὶ τὸ χάρισμα τῆς ὑποκρίσεως. Τὴν Κάρμεν παρουσίασε κατ' ἰδίαν δημιουργίαν Ἡ δεσπ. Καλογεροπούλου ἀνεχώρησε διὰ Μιλᾶνον ὅπως συμβληθῇ νὰ παίξῃ τὸν χειμῶνα Κάρμεν εἰς τὴν Σκάλαν τοῦ Μιλάνου, μεθ' ὃ θὰ μεταβῇ εἰς Παρισίους καὶ Μασσαλίαν διὰ νὰ δώσῃ συναυλίας.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συναυλίαν αἱ ἐκδηλώσεις τῆς συμπαθείας πρὸς τὴν δ. Καλογεροπούλου ὑπῆρξαν ἐνθουσιωδέσταται, ἐκορυφώθησαν δὲ ὅταν ἐτραγούδησεν ὑπερόχως τὸ «Λάγι' ἀρνί», μὲ μίαν τέχνην καὶ μὲ ἓν πάθος, τὰ ὁποῖα ἐδόνησαν βαθύτατα τὰς ψυχὰς τῶν παρισταμένων.

★

Τὸ Ἑλληνικὸν Κονϊντέτο προσκαλεῖ τοὺς Ἕλληνας συνθέτας νὰ ἀποστείλωσι ἔργα διὰ μουσικὴν δωματίου, ἤτοι κονϊντέτα, κουαρτέτα, τερτσέτα, συνάτες κτλ. Ὅσα ἔργα ἀποσταλοῦν μέχρι τῆς 15 Μαρτίου θὰ ἐκτελεσθῶσι ὑπὸ τοῦ Κονϊντέτου δημοσίᾳ ἐντὸς μηνὸς ἐν ἐκτάκτῳ συναυλίᾳ. Μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς οἱ ἀκροαταὶ θὰ ψηφίσωσι ἐν διαλογῇ δὲ θὰ βραβευθῇ ἓν. Εἰς τὸν νικητὴν θὰ δοθῇ χρυσοῦν ἀναμνηστικὸν μετάλλιον.

★

Συνεχίζον τὸ Ὠδεῖον Λόττνερ τὴν θαυμασίαν ἰδέαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν Ὀρατορίων, ἐπαρουσίασε μετὰ ζηλευτῆς ἀκριβείας τὴν «Λειτουργίαν» τοῦ Σοῦμπερτ, ὑπὸ τὴν πεπειραμένην διεύθυνσιν τοῦ κ. Μπέμερ καὶ μὲ ὑπόκρουσιν ὑπὸ τῆς κ. Λόττνερ. Χορὸς μικτὸς ἐκ νέων καὶ νεανίδων ἀπέδωσε τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ κατανυκτικὸν μουσούργημα. Τὸ «Gloria in exelcis» δοσκολώτατον ἐν τῇ φαινομενικῇ ἁπλότητι ἐψάλη πολὺ καλά, ὡς καὶ τὸ βαθύτατον Sanctus καὶ τὸ ἀνυμνητικὸν Agnus Dei. Ἰδίως τὸ κουαρτέτο τοῦ Gredo ὡραιότατον, ἐξετελέσθη μετὰ δεξιότητα.

★

Ὁ «Σύλλογος Ἐρασιτεχνῶν» ὅστις μετὰ φειδωλίας παρουσιάζει τὰ ἀποτελέσματα τῶν εὐσυνειδήτων ἐν τῷ ἐρασιτεχνικῷ κόσμῳ, προσπαθειῶν του μετὰ μίαν προεσπερίδα δοθεῖσαν ἐν αὐστηρῶς στενῷ τῶν μεμυημένων, ἤτοι τῶν μελῶν κύκλῳ, ἔσχε τὴν ὡραίαν ἰδέαν νὰ κάμῃ καὶ μίαν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ ἐμφάνισιν, ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν. Τὸ πρόγραμμα εἶχεν ἓν ἐλάττωμα· ἦτο πολὺ διεξοδικόν. Ἐπιτυχεῖς ἐμφανίσεις εἶχον ἡ κ Στράτου καὶ ἰδίως ἡ κ. Σχίζιμαν μὲ τὴν ὡραίαν φωνήν των. Τῆς «Κοπέλας τὸ νερὸ» ἡ πρώτη καὶ τὸ «Νανούρισμα» ἡ δευτέρα, ἀμφότερα συνθέσεις τοῦ κ. Σαμάρα, ὅστις ὁ ἴδιος τὰς συνώδευσεν ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἤρεσαν ὑπερβολικά. Καὶ ἡ φωνὴ τῆς κ. Παπαηλιοπούλου, μεσοφώνου, πλουσία. Χορωδία ἀπὸ κυρίας καὶ δεσποινίδας τῆς καλλιτέρας παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς τάξεως ἔψαλε τὴν σύνθεσιν τοῦ Λαμπελὲτ «Στὸν κάμπον» καὶ ἀπὸ τὸν «Σαμψῶνα καὶ τὴν Δαλιδὰν» τοῦ Σὰνς τὸ ἄσμα τοῦ χοροῦ τῶν Φιλισταίων, καὶ τῆς Chamimde τὸ ἄσμα «Les Jeux de la Saint Jean» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Λαμπελέτ. Ἡ κ. Ἀλεξανδρῆ μετὰ τῆς δεσπ. Εὐκλείδου ἐξετέλεσαν τὸ 2ον κονσέρτο τοῦ Σαὶν-Σὰνς, ἡ δεσποινὶς Παπαχατζῆ ἀπήγγειλε καὶ ἡ ὀρχήστρα τοῦ Ὠδείου ἐπανέλαβε δύο συνθέσεις τῆς τελευταίας συναυλίας της.

Εἰς τὸ μουσικὸν μέρος παρενετέθη καὶ ἡ παράστασις ἑνὸς μονοπράκτου δραματίου τοῦ Τερριὲ «Jean Marie». Ἔπαιξαν πολὺ εὔμορφα ἡ δεσποινὶς Δαμασκηνοῦ, ὁ κ. Π. Καλλιγᾶς καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας κ. Γκερέν.

★

Ἡ Ἄννα Σαμπὲλ Τσόδερ (Schabbel - Zoder) ἡ περίφημος πρώτη ὑψίφωνος τοῦ Βασιλικοῦ μελοδράματος τῆς Δρέσδης ἔδωσε συμπράξει τοῦ δαιμονίου Φιδιζὲλ συναυλίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρασσοῦ». Εἶνε ὄχι μόνον μελοδραματικὴ ὑψίφωνος, ἀλλ' ἀρίστη καὶ ὡς cantatrice συναυλιῶν. Χαρακτηριστικὰ τῆς φωνῆς της εἶνε ἡ γλυκύτης, ἡ ἔκτασις καὶ ἡ εὐστροφία αὐτῆς.

★

Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς ἐν τῇ Καλλιτ. Σχολῇ Ἀθηνῶν, εἰς τὴν κενὴν θέσιν, ὁ κ. Θωμᾶς Θωμόπουλος. Ὁ διορισμὸς ἐκρίθη δικαιότατος.

★

Ἡ δευτέρα προεσπερὶς τῆς «Τέχνης» ἐδόθη ἐν μεγάλῃ συρροῇ κόσμου. Ἡ δεσποινὶς Noyer καὶ ὁ κ. Μπονᾶνος ἔπαιξαν ἐπὶ κλειδοκυμβάλου à quatre mains τῆς Zampa τοῦ Herold, ὁ κ. Α. Γιαννόπουλος ἐπὶ τετραχόρδου συνοδευούσης ἐπὶ κλειδοκυμβάλου τῆς δεσπ. Φανῆς Αὐγερινοῦ τὴν cavotte τοῦ Raff, ἡ δεσποινὶς Κικὴ Ἀθανασιάδου συνοδευούσης τῆς δεσπ. Λιλῆς Μόσνερ ἔψαλε μέρος τοῦ Cid τοῦ Μασενὲ καὶ τὸ Rossignol τοῦ Βιανέζι, ἡ δεσποινὶς Περεσφόνη Γουπάρη ἀπήγγειλε τὸν «Ἀηρομονημένον ἥρωα» τοῦ κ. Στρατίγη καὶ δύο ποιήματα τοῦ κ. Πολέμη. Πάντες ἐξετέλεσαν τὰ μέρη των λίαν ἐπιτυχῶς.

★

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐξελέγησαν ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Μιστριώτης, γεν. γραματεὺς ὁ κ. Π. Καββαδίας, καὶ σύμβουλοι οἱ κ. κ. Βάσης, Εὐαγγελίδης, Σκιᾶς, Θεοφανόπουλος, Ἀνδρόπουλος, Γεωργιάδης, Κατριβᾶνος, Ἀντωνιάδης, Λεονάρδος, Παπαβασιλείου, Οἰκονόμου. Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν ἀνέρχεται εἰς 834,000 δρ.

★

Exposition Triennale des Beaux Arts de Belgique de 1912. - Ἐν Λιέγῃ εἰς τὸ Μέγαρον τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἀνοίγει τῇ 4 Μαΐου (ν. ἡ.) διεθνὴς καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις, ἥτις θὰ διαρκέσῃ μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου. Θὰ ἔχῃ ἡ ἔκθεσις αὕτη μέγα ἐνδιαφέρον, προμηνύεται δὲ πολὺ ἐπιτυχής. Ἡ ἔκθεσις διωργανώθη ὑπὸ τῆς «Ἑταιρείας πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Καλῶν τεχνῶν» προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ κ. P. van Hœgaerden. Θὰ περιλάβῃ ἔργα Βέλγων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν, ζώντων ἢ τεθνεώτων πρὸ πενταετίας, καὶ μὴ ἐκτεθέντα μέχρι τοῦδε ἐν Λιέγῃ. Εἶναι δεκτὰ πίνακες ζωγραφικῆς, ἔργα γλυπτικῆς, χαρακτικῆς καὶ σχέδια.

Ἕκαστος καλλιτέχνης δύναται νὰ ἐκθέσῃ δύο ἔργα, ἐξ ἑκάστου εἴδους τέχνης. Ἡ συμμετοχὴ δέον νὰ ἀγγελθῇ μέχρι τῆς 17 Μαρτίου πρὸς τὸν κ. Alb. de Neuville, rue Bassenge 23 Liège. Οἱ Ἕλληνες καλλιτέχναι ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ μετάσχουν εἰς τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, δύνανται νὰ ἀποτανθῶσι πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης», ἥτις ἔχει τὴν ἀντιπροσωπείαν ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τὰ γραφεῖα μας παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἀντίτυπον τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐκθέσεως ὡς καὶ δελτίον συμμετοχῆς.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἔχει εὐτυχεῖς ἐμπνεύσεις. Καθιέρωσε ἐφέτος τὴν ἑορτὴν τῆς Πήτας, ἥτις ἐτησίως θὰ γίνεται τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων. Ὡραιόταται εἰκόνες ἐνεφανίσθησαν μὲ ζηλευτὴν ἐπιτυχίαν. Περὶ τὸν ἀρχαῖον βωμὸν ἐνεφανίσθησαν Ἑλληνίδες ἐν ὑποκορύσει ἄρπας, ὡς Καρυᾶτις ἀληθινὴ ἡ κ. Πία Φεράϊδη καὶ περὶ αὐτὴν ἡ κ. Βελουδίου καὶ αἱ δεσποινίδες Ἀμυρᾶ καὶ Καμπούρογλου. Ἀλλὰ τὸ πρωτοτυπώτερον ἦτο ἡ εἰκὼν τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας, κατὰ τὰς πιστοτέρας σωζωμένας φωτογραφίας καὶ μὲ τὰς πανομοιοτύπους ἐνδυμασίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐνεφανίσθησαν ἡ Τζαβέλλα μὲ ἔνδυμα Σουλιώτικον, ἡ Κριεζῆ μὲ Ὑδραϊκόν, ἡ Μαυρομιχάλη μὲ Σμυρναϊκόν, ἡ Μεταξᾶ μὲ Σπετσιώτικον, ἡ Μοναρχίδου μὲ Ψαριανόν, ἡ βαρωνὶς Πλουσκὼφ μὲ ἔνδυμα τοῦ τότε συρμοῦ, ἡ δὲ κ. Μομφεράτου ἔφερε τὸ πραγματικὸν ἔνδυμα τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας. Ἡ εἰκὼν ἀπέσπασε ζωηρότατα χειροκροτήματα. Χοροὶ ἑλληνικοὶ ἐχορεύθησαν ὑπὸ δεσποινίδων καὶ ἐψάλη ὑπὸ χορῳδίας ἡ «Πρωτοχρονιὰ» τοῦ Κοκκίνου. Κατόπιν διενεμήθη ἡ Πήτα διὰ κλήρου.

Ἡ ἑορτή, ἐντελῶς καὶ γνησίως Ἑλληνικωνάτη, ἦτο μία μεγάλη ἐπιτυχία ἐν τῷ συνόλῳ.

★

Διὰ τὰς Ἀπόκρεω, πρωτοβουλίᾳ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν» κατεσκευάσθη ὑπὸ στρατιᾶς ζωγράφων καὶ γλυπτῶν παμμέγιστον Ἅρμα. Ὁμάδες καλλιτεχνῶν νυχθημερὸν εἰργάσθησαν πυρετωδῶς ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ. Τὸ Ἅρμα εἶχε 5 μ. ὕψος καὶ 7 μῆκος. Εἰς τὸ ὕψος ἐνεθρονίσθη ὁ Βάκχος, ἐπὶ χαμηλοτέρων βαθμίδων δὲ εὑρίσκετο ἡ ἀκολουθία του ἀπὸ Σειληνούς, Σατύρους, Βακχίδας, Μαινάδας. Ὑπὲρ τὸν Βάκχον ἠωρεῖτο γλυπτὴ ὑπερφυσικοῦ μεγέθους Βακχὶς μὲ βουκίνιον. Ἔμπροσθεν δύο ἱπποκένταυροι γλυπτοί, ἐκρατοῦν κύμπελλα, ἔχοντες ἐναγκαλιομένας Βακχίδας. Ὄπισθεν τεραστία κεφαλὴ Σατύρου γελῶντος. Πλαγίως Παιᾶνες, Σειληνοί, Σάτυροι, Μαινάδες, Βακχίδες, μὲ μυθολογικὰς παραστάσεις. Τὸ ἅρμα, γύψινον, ἦτο ὁλόχρυσον. καὶ προηγοῦντο αὐτοῦ ἔφιπποι, ἐσύρετο ὑπὸ ἓξ ἵππων καὶ ἠκολούθει σειρὰ ὄνων ὧν τινες εἶχον μεταμφιεσθῆ εἰς Τράγους μὲ ἀναβάτας εἰκονίζοντας πρόσωπα Βακχικῶν ἑορτῶν Τό σχέδιον ἐξεπονήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ζευγώλη, αἱ ἐργασίαι δὲ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ κ. Ἰακωβίδου. Ζωγράφοι διεκόσμησαν τὸ ἔργον καταλλήλως. Καὶ δεύτερον ἅρμα ἡτοίμασαν οἱ καλλιτέχναι τῆς βασιλίσσης τῶν Ἀπόκρεω.

★

Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ τέως ὑποπρύξενος καὶ δικηγόρος ἐν Αἰγύπτῳ Εὐστάθιος Γλυμενόπουλος. Κατέγινε μετὰ ζήλου εἰς τὴν Νομισματολογίαν, καταρτίσας πλουσιωτάτας συλλογάς, δι' ἃς ἐδαπάνησε μεγάλα ποσά.

Ἐκ τῶν συλλογῶν του τὴν μὲν αἰγυπτιακὴν ἐκ τριῶν καὶ πλέον χιλιάδων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ἐδώρησεν εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ αἰγυπτιακὸν Μουσεῖον ἐν ᾧ κατηρτίσθη καὶ ἰδιαιτέρα αἴθουσα «Γλυμενοπούλειος» κληθεῖσα, τὴν δὲ ἑλληνικὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κοινότητα Ἀλεξανδρείας, ἥτις καὶ ἀνεκήρυξεν αὐτὸν μέγαν δωρητήν. Ἄλλην μεγάλην δωρεὰν ἔκαμε τῷ 1902 εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ Μουσεῖον ἀποτελουμένην ἐκ τεσσάρων χιλιάδων νομισμάτων, εἰδολίων, ἀγγείων, πινακίων καὶ ἀγαλμάτων. Κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς συνέστησεν ὅπως δοθοῦν εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ Μουσεῖον αἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ του εὑρισκόμεναι μαρμάρινοι ἀρχαιότητες.

★

Ηὐτοκτόνησεν ἐν Ἀθήναις ὁ ἐπίτιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πρόεδρος τοῦ συλλόγου «Παρασσοῦ» Τιμολέων Ἀργυρόπουλος. Ἐσπούδασεν εἰς Παρισίους Φυσικήν, ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἀθήνας τῷ 1872, διωρίσθη ταχέως καθηγητὴς ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Σχολῇ τῶν Εὐελπίδων καὶ τῷ 1884 κατέλαβε τὴν Πανεπιστημιακὴν καθέδραν, ἀποτελέσας μίαν ἐκ τῶν μεγάλων αὐτοῦ κορυφῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωνική του ἐπωφελεστάτη δρᾶσις κατεδείχθη ἐν τῇ διοικήσει τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου «Παρνασσὸς» τοῦ ὁποίου ἐπανειλημμένως ἐξελέγη πρόεδρος, ἀπὸ τοῦ 1897 μέχρι σήμερον, ἀνακηρυχθεὶς καὶ μέγας αὐτοῦ εὐεργέτης.

★

Αἱ ἰταλικαὶ ἐφημερίδες ἀναγγέλλουν ὅτι ὁ Λεονκαβάλλο ἐπεράτωσεν ἤδη μίαν πρᾶξιν τοῦ νέου μελοδράματός του «Τὸ Δάσος ψιθυρίζει», ἐπὶ στίχων τοῦ Καβακιόλι καὶ τοῦ Ἐμμανουέλ. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ μελοδράματος τούτου, ὅπερ θὰ παιχθῇ κατὰ πρῶτον εἰς τὸ «Ἱπποδρόμιον» τοῦ Λονδίνου, ἔχει ἐξαχθῆ ἐκ τοῦ ρωσσικοῦ διηγήματος τοῦ Ποῦσκιν «Ἀθιγγάνοι».

★

Ἀνεχώρησεν εἰς Νέαν Ὑόρκην τμῆμα τῆς ἐν Κρεμόνῃ ἀριστευσάσης Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας, κληθὲν εἰς Ἀμερικὴν χάριν καλλιτεχνικῆς περιοδείας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ν. Λάβδα.

Ἐνταῦθα ἀπέμεινεν ἀρτία ἡ ἐκ δεσποινίδων ὀρχήστρα ἥτις μετὰ τῶν κουαρτέτων θὰ δώσῃ προσεχῶς μικρὰς συναυλίας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ».

★

Εἰς τὸ θέατρον «Βωντεβὶλ» τῶν Παρισίων ἐδόθη νέα κωμῳδία εἰς τρεῖς πράξεις τοῦ διασήμου θεατρικοῦ συγγραφέως Ἄβεν Ἔρμαν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ὁδὸς τῆς Εἰρήνης». (Ἐπὶ τῆς Ὁδοῦ τῆς Εἰρήνης ἐν Παρισίοις ὑπάρχουσι τὰ μεγαλείτερα καταστήματα τοῦ συρμοῦ καὶ τὰ κοσμηματοπωλεῖα, ἅτινα συχνάζονται ὑπὸ τοῦ κομψοτέρου καὶ πλουσιωτέρου κόσμου τῆς Γαλλικῆς πρωτευούσης). Ἡ κωμῳδία περιέχει διάφορα εὔθυμα αἰσθηματικὰ ἐπεισόδια ἑνὸς μεγάλου ῥάπτου ὅστις δὲν κατορθώνει νὰ ἀγαπηθῇ ὑπὸ τῆς πρωτεργάτιδός του, ἥτις ἐνοχλουμένη τὸν ἐγκαταλείπει διὰ νὰ ἱδρύσῃ ἀνταγωνιστικὸν οἶκον. Τὸ ἑλκυστικώτερον μέρος τῆς κωμῳδίας εἶνε ἡ παρέλασις ἀπειραρίθμων προτύπων τοῦ συρμοῦ πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τῶν κυριῶν.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Κεκρύφαλος—κόσυμβος

Ἐγράψαμαν ἐκ παραδρομῆς εἰς τὸ ἐν τῷ τεύχει τῆς καλῆς «Πινακοθήκης» τοῦ μηνὸς Μαρτίου π. ἔ. καταχωρηθὲν ἄρθρον περὶ τῆς ἐν τῷ μουσείῳ Ἁλμυροῦ ὑπαρχούσης πηλίνης κεφαλῆς τῆς Ἀφροδίτης, ὡς ἐχούσης τὴν κόμην ἀναδεδεμένην ἐν εἴδει «κεκρυφάλου» (= κότσου).

Ἀλλὰ κεκρύφαλος εἶνε δικτυωτόν τι, ἐν ᾧ περιείχετο ἡ γυναικεία κόμη. Ὁ δὲ κότσος, ἤτοι ἡ ἀνάδεσις τῆς κόμης εἰς πυραμιδοειδὲς ἐξόγκωμα ὄπισθεν, ἐλέγετο τὸ πάλαι κόσυμβος δι' ἑνὸς ἢ διὰ δύο ὁ (ἤτοι, κόσσυμβος)· ἡ δὲ νεωτέρα λέξις κότσος ἐγένετο κατὰ παραφθορὰν τῆς ἀρχαίας λέξεως κόσυμβος, ἑπομένως εἶνε γνησία Ἑλληνική. Οὕτω λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν πηλίνην κεφαλὴν τοῦ ἄρθρου ἡμῶν (Β') γραπτέον «κοσύμβου» (=κότσου), ἀντὶ «κεκρυφάλου», ὅπερ ἁρμόζει διὰ τὴν λιθίνην κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡμῶν (Α').

Ν. Ι. Γιαννόπουλος

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ' ΤΟΜΟΥ

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κατάμεστον ἐκ δημοσιευμάτων μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἐξεδόθη τὸ **Ἡμερολόγιον «Πινακοθήκης»-«Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως»**. Συνεργάται, οἱ κράτιστοι ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν λογίων καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, δημοσιεύουσι ποικίλας φιλολογικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς μελέτας, ἐν οἷς ἡ περὶ Βυζαντινῶν Μητροπόλεων τοῦ κ. Α. Ἀδαμαντίου, ἡ περὶ Λειψάνων τῆς ἀρχαίας θρησκείας ἐν τῷ Χριστιανισμῷ τοῦ κ. Ν. Γιαννοπούλου ἀρχαιολόγου, ἡ κοινωνιολογικὴ μελέτη τοῦ Δρὸζ περὶ γονέων καὶ τέκνων, τὸ δρᾶμα τῆς δεσπ. Ε. Ζωγράφου ἡ «Τζένη μὲ τὸ γέλιο της» καὶ ἕτερον ἡ «Γατίτσα» τοῦ κ. Ἰωσήφ, οἱ Βοημοὶ ποιηταὶ τοῦ κ. Καιροφίλα, αἱ σκηναὶ ἀπὸ τὸ «Μαρτύριον τοῦ Ἁγ. Σεβαστιανοῦ» τοῦ Δ' Ἀννουντζιο, τὰ διηγήματα τοῦ Δίκενς, τοῦ Πιὲρ Λοτί, τοῦ Τσέχωφ, ἡ περὶ γλώσσης καὶ πατρίδος μελέτη τοῦ Φαγκέ, ἡ σονάτα-μνῆμα τῆς κ. Παναγιωτάτου, τὸ «Γραμμένον ἅλας» τοῦ κ. Τ. Ἀμπελᾶ, ἡ μετάφρασις τῶν «Ἀδελφῶν» τοῦ Μαίτερλιγκ ὑπὸ τοῦ κ. Ζ. Παπαντωνίου, τὸ βιογραφικὸν σημείωμα περὶ τοῦ λογίου καλλιτέχνου Μεσσαλᾶ ὑπὸ τοῦ κ. Δὲ Βιάζη, ἡ μελέτη περὶ πριγκηπίσσης Ταμάρας τοῦ κ. Μ. Δασκαλάκη, τὸ ἄρθρον περὶ ἀπροσπατεύτων παιδίων τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰωαννίδου, τὸ εὐθυμογράφημα τοῦ κ. Κονδυλάκη, ἡ ἱστορικὴ μελέτη περὶ Ἁγ. Λαύρας τοῦ κ. Χ. Ἡλιοπούλου, ἡ κριτικὴ περὶ Μαρκορᾶ ὑπὸ τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου, τὰ Ἑλληνικὰ ἀκρογιάλια τοῦ κ. Ἁγ. Τανάγρα, τὰ ποιήματα Π. Συνοδινοῦ, Σ. Μαρτζώκη, Μ. Σιγούρου, Γ. Περγιαλίτη, Ν. Μαρσέλλου, Κλεαρέτης Δίπλα, Ἑλένης Σβορώνου, Ε. Σπυρίδου, Φ. Γιοφύλλη κλπ.

Τὸ *Ἡμερολόγιον τῆς «Πινακοθήκης-Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως»* εἶνε ἀληθὴς κυψέλη, εἰς ἣν ἐναπετέθη ἄφθονον τὸ πνευματικὸν μέλι. Ἀπηλλαγμένον τοῦ περονοσπόρου τῶν νεκρολογιῶν καὶ τῶν διαφημηστικῶν βιογραφιῶν, εἶνε βιβλίον καθαρῶς φιλολογικὸν καὶ καλλιτεχνικόν. Τὸ Ἡμερολόγιον ἐκτυπωθὲν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲν παρουσιάζει τὴν τυπογραφικὴν ἐντέλειαν ἣν προσεδοκῶμεν, ἕνεκα καταφώρου ἀθετήσεως ῥητῶν συμφωνιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ἔκδοσιν τυπογραφείου καὶ ἕνεκα τῆς ἐσπευσμένης ἐκτυπώσεως αὐτοῦ, εἰς ἣν ὀφείλεται καὶ ἡ παρείσδυσις τυπογραφικῶν τινῶν σφαλμάτων, τῶν ἀπαραιτήτων ἄλλως τε.

★

Ἐξεδόθη, πέμπτον ἤδη ἔτος, τὸ **Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον**, ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου. Περιλαμβάνει ὕλην ἀποκλειστικῶς ἀναφερομένην εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὑπὸ ἱστορικήν, ἀρχαιολογικήν, ἐθνογραφικήν, ἐκπαιδευτικήν, γεωγραφικήν, στατιστικήν, λαογραφικὴν ἔποψιν περιστρεφομένην εἰς τὴν ἀρχαίαν, μέσην καὶ νεωτέραν Μακεδονίαν. Τὸ Ἡμερολόγιον κοσμεῖται ὑπὸ εἰκόνων μεγάλου ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

★

Ἀχαρνῆς.—Οἱ ζητωπόλεμοι τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων εἶχον ὑποστῆ ὅλην τὴν δριμύτητα τῆς σατύρας τοῦ Ἀριστοφάνους εἰς τὴν θαυμασίαν κωμῳδίαν του «Ἀχαρνῆς». Χωρικοὶ ἁπλοῖκοι ἀλλὰ συνετοὶ οἱ Ἀχαρνεῖς, ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, βλέπουν τὴν ἐλαφρόνοιαν τῶν πολιτῶν καὶ διακρίνουν ὡς αἰτίαν τοῦ κακοῦ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς πολιτικούς, οἱ ὁποῖοι φιλόδοξοι καὶ ἰδιοτελεῖς παρασύρουν τὸν λαὸν μὲ λόγια μεγάλα καὶ ἀσύνετα. Ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ τῶν τιμίων ἐργατικῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀέργων πολιτικομανῶν, ἡ ἀντιπαράστασις, μὲ περιγραφὰς ἁπλᾶς ἀλλὰ διαπνεομένας ἀπὸ ἀλήθειαν, τῶν ἀγαθῶν τῆς εἰρήνης καὶ τῶν δεινῶν τοῦ πολέμου —εἰκὼν πραγματικὴ τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν καὶ τότε καὶ σήμερον— παρέχουν μέγα καὶ πάντοτε σύγχρονον ἐνδιαφέρον εἰς τὴν κωμῳδίαν αὐτὴν τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἡ μετάφρασίς της εἰς στίχους ἁρμονικοὺς καὶ εἰς ὕφος Ἀριστοφάνειον ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Αὐγέρη γενομένη, ἐξεδόθη εἰς τὴν «Βιβλιοθήκην Γ. Φέξη Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων».

Ἱκέτιδες.—Πολιτικῆς καὶ πατριωτικῆς ὑποθέσεως δρᾶμα, ἐξαιρόμενον ὅμως διὰ τοῦ λυρισμοῦ καὶ διὰ τῆς ἐξόχου ἀπεικονίσεως τοῦ στοργικοῦ πάθους εἶνε αἱ Ἱκέτιδες τοῦ Εὐριπίδου. Τὰ εἰς τὸ δρᾶμα τοῦτο ἄσματα τοῦ χοροῦ ἀποτελουμένου ἐκ μητέρων καὶ τέκνων ὀρφανῶν, θεωροῦνται ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων τῆς ἀρχαίας τραγῳδίας. Εἰς τὴν Ἐλευσῖνα ὅπου διεξάγεται τὸ δρᾶμα, περὶ τὸν βωμὸν τοῦ ἀρχαίου καὶ σεβαστοῦ ναοῦ τῆς Δήμητρας, λυρολογεῖ ὁ χορός, ζητῶν τὴν ἀπόδοσιν τῶν νεκρῶν. Αἱ πυραὶ τῶν νεκρῶν καίουσι ἐπὶ τῆς σκηνῆς, αἱ τεφροδόχοι κάλπαι, τὰς ὁποίας φέρουν τὰ τέκνα, ἡ αὐτοθυσία τῆς Εὐάδνης, ἡ ὁποία πηδᾷ ἐπὶ τῆς πυρᾶς τοῦ συζύγου της καθιστῶσιν ἐν συνόλῳ τὸ ἔργον ὑποβλητικὸν καὶ ἐξόχως μεγαλοπρεπές. Ἡ μετάφρασίς του πιστή, παρακολουθοῦσα τοῦ προτύπου τὸν ρυθμόν, γενομένη ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Πορτώτη, ἐξεδόθη εἰς τὴν «Βιβλιοθήκην Φέξη Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων».

Κύρου Ἀνάβασις.—Πρότυπον στρατιωτικοῦ συγγράμματος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκρίβεια τῆς ἐξιστορήσεως ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν γλαφυρότητα καὶ ἡ γοητεία τῆς περιγραφῆς δὲν ὑστερεῖ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκθέσεως εἶνε ἡ «Κύρου Ἀνάβασις» τοῦ Ξενοφῶντος. Ἱστοροῦσα τὴν μετὰ τοῦ Κύρου ἐκστρατείαν τῶν δεκαχιλίων ἐθελοντῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς Μικρασίας μέχρι τῆς Περσίας καὶ τὴν ὑπὸ τὸν Ξενοφῶντα ἐπιστροφήν αὐτῶν διὰ μέσου τῆς Ἀσίας, ἐξηγεῖ σαφῶς τὰ τῆς πορείας, τὰ τῶν μαχῶν καὶ ἄλλων στρατιωτικῶν ἔργων, ἐν ταυτῷ δὲ εἰκονίζει ψυχολογικῶς μὲ δύναμιν ἀριστοτέχνου ὁμάδας καὶ ἄτομα, περιγράφει δὲ θαυμασίως καὶ ζωντανὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ τόπους καὶ πόλεις καὶ γεωργίας καὶ ἐμπόρια καὶ πολιτισμοὺς λαῶν πολλῶν καὶ ποικίλων. Ἐπὶ πλέον αἱ παρεντιθέμεναι δημηγορίαι, οὖσαι ὅ,τι ἁπλοῦν καὶ κομψῶς ἄρτιον δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἡ ῥητορικὴ τέχνη καὶ τὰ διάφορα παρεμβαλλόμενα ἐπεισόδια, ἐνισχύουν καὶ ζωντανεύουν τὴν διήγησιν. Ἡ μετάφρασις καλλιεπής, ἔγεινεν ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Ἀναστασοπούλου τοῦ Ἀθηναίου, ἐξεδόθη δὲ εἰς δύο τόμους μετὰ χάρτου εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Βιβλιοθήκης Φέξη Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων».

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Σφῦρα». Μετὰ μακρὰν διακοπὴν ἐπανέλαβε τὴν ἔκδοσίν της ἡ «Σφῦρα», ἡ ἑβδομαδιαία σατυρικὴ ἐφημερίς, ἥτις ἐσημείωσε τόσας ἐπιτυχίας κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς περίοδον. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρίστου γελοιογράφου κ. Μιχ. Ἀθανασιάδου ὑπόσχεται νὰ τέρπῃ τοὺς ἀναγνώστας μὲ τὸν ἀβίαστον καὶ ἄκακον γέλωτα.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Μελετητή.—Τὸ παλαιότερον βιβλίον τοῦ κόσμου πιστεύεται ὅτι εἶνε ὁ Πάπυρος Πρύς λεγόμενος, ὁ ἀποκείμενος μεταξὺ τῶν πολυτιμωτάτων θησαυρῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν βιβλιοθήκην τῶν Παρισίων. Ὁ πάπυρος οὗτος ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ αἰγυπτιολόγου Πρὶς (Prisse) ἐντὸς ἑνὸς τάφου τῶν ἀρχαίων Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, ὅστις κατεῖχεν, ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ τὴν μούμιαν ἑνὸς μέλους τῆς Θηβαϊκῆς δυναστείας, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἀνέρχεται τοὐλάχιστον εἰς τὸν ΚΕ. αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, (2,500 ἔτη π. Χ.). Ἐξ αὐτοῦ ἄλλως τε τὸ βιβλίον ἐξάγεται ὅτι τοῦτο ἐγράφη εἰς πολὺ ἀρχαιοτέραν ἐποχήν, ἤτοι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ

βασιλέως 'Ασσᾶ, ὅστις ἔζη 3,350 ἔτη π. Χ. Τὸ βιβλίον σύγκειται ἐκ 44 κεφαλαίων καὶ περιέχει ἀρχὰς καὶ νόμους. Ὑπὸ Γαλάτου Αἰγυπτιολόγου ἐξόχου ἐγένετο ἐσχάτως νέα μελέτη ἐπ' αὐτοῦ.

'Αθτῷ.—Δὲν εἶνε πολὺ σπάνιον φαινόμενον ἡγεμόνες καὶ ἡγεμονίδαι ν' ἀσχολοῦνται ἐπιτυχῶς εἰς τὰ γράμματα. Ὁ μακαρίτης Κάρολος βασιλεὺς τῆς Πορτογαλίας μετέφρασε τὸν Σαιξπῆρον. Ὁ δοὺξ Κάρολος Θεόδωρος τῆς Βαυαρίας συνέγραψε ἐπιστημονικὰ ἔργα ἱκανῆς ἀξίας. Ἡ βασίλισσα τῆς Ρουμανίας εἶνε περισσότερον γνωστὴ ὡς συγγραφεὺς μὲ τὸ ψευδώνυμον Κάρμεν Σύλβα παρὰ ὡς βασίλισσα 'Ελισσάβετ. Ἡ βασιλομήτωρ τῆς 'Ιταλίας εἶνε δραματικὴ συγγραφεύς. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας 'Οσκὰρ ἦτο ποιητὴς καὶ πολεμικώτατος δημοσιογράφος. Ὁ δοὺξ τοῦ Μάντσεστερ ἦτο ἀνταποκριτὴς μιᾶς ἐφημερίδος τῆς Ν. Ὑόρκης μὲ μισθὸν 240,000 φρ. ἐτησίως. Ὁ Κάϊζερ γράφει ποιήματα, δράματα—αὐτὸς εἶνε ἀπ' ὅλα. Καὶ τῆς 'Ελλ. βασιλικῆς οἰκογενείας μέλος ὁ πρίγκηψ Νικόλαος ἔχει ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ ζωγραφίζει. Ἔχει μεταφράσει Γαλλικὰ ἔργα καὶ ἔχει, λέγουν, γράψῃ μίαν μονόπρακτον κωμῳδίαν. 'Αλλὰ καὶ ὁ πρίγκιψ Χριστόφορος ἀσχολεῖται μὲ πολὺν ζῆλον εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον.

Συνδρομητῆ.— 'Εξ ἀπροσεξίας κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν οἱ τίτλοι τῶν ναῶν Καΐρου καὶ Πὸρτ Σάϊτ ἐντιλλάχθησαν.

Οἱ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἀποστέλλοντες ἀφ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς τὴν συνδρομήν των, λαμβάνουσι δωρεὰν ἅμα τῇ ἀποστολῇ αὐτῆς κατ' ἐκλογὴν μίαν ἐκ τῶν ἑξῆς ἐκδόσεων :

1) Τὸ 'Ημερολόγιον «Πινακοθήκης» - 'Ελληνικῆς Θεωρήσεως» τοῦ 1912, ἀξίας δρ. 3.

2) Τὰ «Χρυσάνθεμα», εἰκονογραφημένον τόμον πεζῶν ποιημάτων, ὑπὸ Δ. Ι. Καλογεροπούλου, ἀξίας δρ. 3.

3) Τὰς «Ἐλπίδας», τόμον διηγημάτων τοῦ κ. Δ. Ι. Καλογεροπούλου, ἀξίας δρ. 2.

4) Τὴν «Γκούραιναν» Ἱστορικὸν ἐξ 700 σελίδων μυθιστόρημα τῆς δεσποινίδος Εὐγενίας Ζωγράφου, ἀξίας δρ. 5.

5) Τὴν «Ἐφῦραν» ἑβδομαδιαίαν σατυρικὴν ἐφημερίδα, ἐπὶ μίαν ἑξαμηνίαν, ἀξίας δρ. 3.

6) Τὸ «Πάσχα ἐν Ἑλλάδι» καὶ τὴν «Μικρὰν ἐωαίτιδα» χρωματιστὰς φωτοτυπίας ἀξίας δρ. 2.

***Διὰ τοῦ παρόντος τεύχους** λήγει τὸ ἑνδέκατον ἔτος τῆς «Πινακοθήκης». Παρακαλοῦνται οἱ ὀλίγοι καθυστεροῦντες ἔτι τὴν συνδρομήν των νὰ **ἀποστείλωσι** αὐτὴν πρὸς τὴν ἐν 'Αθήναις διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης» διότι **ἄλλως θὰ διακοπῇ** ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.*

★

***'Επίσης** παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ συνδρομηταί μας ὅπως εὐαρεστηθῶσι καὶ ἀποστείλωσι ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν τοῦ ἀρχομένου ἤδη **δωδεκάτου** ἔτους.*

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν κ. κ. καταναλωτῶν, ὅτι συνεπείᾳ τῆς προϊούσης ὑπερτιμήσεως τῶν γαιανθράκων, αἱ τιμαὶ πωλήσεως τοῦ Κῶκ ὁρίζονται ἀπὸ 15 τρέχοντος ὡς ἀκολούθως

Κῶκ χονδρόν, παραλαμβανόμενον ἐν τῷ Καταστήματι ἡ ὀκᾶ	Λεπ	5.3)4
Κῶκ σπασμένον μέτριον ἢ ψιλὸν ἐν τῷ Καταστήματι ἡ ὀκᾶ	»	6,3)4
Κῶκ χονδρόν, παραδιδόμενον ἐντὸς κάρρων, κατ' οἶκον ἄνευ ἐναποθηκεύσεως ἡ ὀκᾶ	»	6.—
Κῶκ σπασμένον παραδιδόμενον ἐντὸς κάρρων, κατ' οἶκον ἄνευ ἐναποθεκεύσεως ἡ ὀκᾶ	»	7.—
Κῶκ χονδρὸν ἐντὸς σάκκων τῶν 30 ὀκάδων μετ' ἐναποθηκεύσεως ὁ σάκκος	Δρ.	1.95
Κῶκ σπασμένον μέτριον ἢ ψιλὸν ἐντὸς σάκκων τῶν 30 ὀκάδων μετ' ἐναποθηκεύσεως ὁ σάκκος	»	2.25

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι ἀπὸ 3 σάκκων καὶ ἄνω.

'Εν 'Αθήναις τῇ 13ῃ 'Ιανουαρίου 1912.

('Εκ τοῦ Γραφείου τῆς 'Εταιρίας)

Πρὸς τοὺς κ. κ. 'Υδρολήπτας τῆς πόλεως 'Αθηνῶν.

'Εκτελουμένων κατ' αὐτὰς εἴς τινα σημεῖα τοῦ 'Αδριανείου ὑδραγωγείου ἐργασιῶν καθαρισμοῦ καὶ ἐπισκευῆς αὐτοῦ, παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. ὑδρολῆπται οἵ τε ἐκ τῶν Δεξαμενῶν Λυκαβητοῦ καὶ οἱ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου ἀρδευόμενοι, ὅπως ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ ὕδατος, καθόσον, λόγῳ τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου παροχὴ εἶναι μικροτέρας διαρκείας, ἐξ ἧς θὰ προκύψῃ καὶ μικρὰ ἀνωμαλία καὶ ὡς πρὸς τὰς ὥρας τῆς διανομῆς.

'Εν 'Αθήναις τῇ 10 'Ιανουαρίου 1912.

('Εκ τοῦ Γραφείου τοῦ 'Υδραυλικοῦ Τμήματος)

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,-"ΕΛΛΗΝ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

Ὕλη ἐκλεκτὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα. — Εἰκόνες ἔργων καλλιτεχνῶν. — Μελέται φιλολογικαί, ἀρχαιολογικαί, καλλιτεχνικαί, ἱστορικαί, κοινωνιολογικαί. — Διηγήματα, ἠθογραφίαι. — Ποιήσεις.— Δράματα.— Λαογραφία.

Οἱ ἔχοντες εἰσέτι ἀγγελίας δέον νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτάς, οἱ δὲ ἐγγραφέντες συνδρομηταὶ ν' ἀποστείλωσι τὸ ἀντίτιμον, ἵνα λάβωσι ἀντίτυπα.— Ὑφ' ἡμῶν ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Τιμὴ δρ. 2 διὰ τοὺς συνδρομητάς μας.— Διὰ τοὺς λοιποὺς δρ. 3.

2233.—ΤΥΠΟΙΣ "ΑΥΓΗΣ ΑΘΗΝΩΝ,, ΘΕΟΔ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ